

ÉLETTÜNK

XXIV. évf. 9. szám (24. Jahrg. Nr. 9.)

Az európai magyar katolikusok lapja

1992. szeptember.

Szent Gellért hazatér

Nagy ünnepre készül Szeged. Az Ősi Csanád egyházmegye haza várja első püspökének, Szent Gellértnek ereklyéjét. *Ce Mark* velencei bíboros pátriárka maga hozza el Szegedre szeptember 20-án a kért ereklyét. Nagy vágy és buzgó kérések sora előzte meg e szép ünnepet. Hála Istennek és a velencei főpapnak, hogy sikerül.

A magyarok sokat köszönhetnek Szent Gellért püspök vértanúnak. Feladta a magyarokért terveit, hogy a Szentföldre zárandokoljon és otthagya hazáját is, hiszen életében nem tért vissza soha többé Velencébe a Szent György szigetre. Nagy buzgóságban és igaz tudományban nevelte István trónvárományosát, Imrét. Szentet faragott belőle. Nem rajta mú-

Gellért püspök oktatja Imre herceget
Dalos Hanna fametszete, 1931

lott, hogy Szent Imre nem tudta a trónon is gyümölcsöt tenni amit Gellértől tanult.

Bakonybéli magányában az imádság mellett ott volt a tolla, nagy tudását a könyvével, vagy könyveivel nyújtotta át kortársainak. A *Deliberationes* című kötete, amely megmaradt és amit ismerünk, bármelyik mai trónnak is díszére válna.

Csanádi püspöki működése pedig megalapozta a Tisza-Maros környék magyarjainak jövőjét, hitét. Lelkes beszédei, térítő útjai, látogatásai, a magyar kultúra iránti fogékony szeretete, az akkor Európaszerte ismert iskolája, ahol papok, szerzetesek, sőt magyar és külföldi vezetők gyermekei nevelkedtek, meghatározták e vidék erkölcsiségét.

Országos ügyekben való szótemelése, István alatt is, méginkább annak halála után, a 40 évig trónért harcoló epigonok között nem kis mértékben jó irányba segített a nemzetet. Vére is a mai Gellért hegynél épp ennek az országnak hitéért és jövőjéért hullott.

A mai világfelfordulásban, a mi országunk szabad jövő keresésében — azt hiszem —, jókor jön haza és figyelmeztet utatmutatva a hitűségre, a keresztény türelemre, a felebaráti szeretetre, a nemzet minden lakójának összefogására, egységére. Ő nagyon tudja, hogy ezer év óta hányan akarták már ennek az országnak pusztulását, de épp ő segítette Szent Istvánt, hogy a mindenkor Védelműt biztosítsa, amikor — a magyo-

CSERHÁTI FERENC (München):

Az új Európáért egy látomás fényében

Hatalmas, popzenei koncertnek beillő, az olympiai versenyek színes záróünnepségeire emlékeztető ünnepélyes szentmisével 1992 június 21-én mintegy 70 ezer ember, többnyire fiatal jelenlétében véget ért a 91. Német Katolikus Nagygyűlés Karlsruheben. Ezzel itt lezárult az a Német Katolikusok Központi Bizottsága által szervezett ötnapos konferencia, amelynek kerekén 1400 rendezvényén a hazai és külföldi előadók, résztvevők és vendégek, a nagygyűlés mottójának és célkitűzésének megfelelően. „Új város születik — építsük fel Európát az egységes világban”, őszinte, odaadó és nyílt vitákban, csendes elmélkedésekben és imákban, komoly előadásokon, vidám színpadi bemutatókon és hatalmas méretű nagygyűléseken keresték, hogy a megváltozott európai körülmények között miként teljesíthetik keresztény küldetésüket az egyházban és a világban.

A nagygyűléssel párhuzamosan Karlsruheban „az alulról szervezkedő egyház” — Kirche von unten — egyházkritikus kezdeményezés is megtartotta látványos programjait. Éles egyházkritikai megnyilatkozásaival, a német abortusz-törvényről (218. §), a nők helyzetéről az egyházban, a pápi cölibátusról, az ökumenikus mozgalom „megfenekléséről” és az egyházban tapasztalható centralizmusról folytatott hangos és nemegyszer felszínes vitáival igyekezett magára vonni a résztvevők és főleg a szenzációra éhes médiák figyelmét.

A látogatók többsége fiatalokból állott és a nagygyűlés mottójának és a bibliai vízióknak megfelelően komolyan kereste az új Jeruzsálem, az emberarcú város, a jövő Európa építési elveit: új Jeruzsálemet akart és nem Babilont! Ennek érdekében sürgette a szubszidiaritás (tevékeny segítés) elvének őszinte és következetes megvalósítását minden szinten az egyházban és a világban. Minden krisztus-hívőtől őszinte, keresztény tanúságtételt követelt.

Konkrét ötletekben, elgondolásokban, szép meglátásokban és tervekben Karlsruheban nem volt hiány. A résztvevők itt megéreztek, hogy az új várost és Európát nem a bibliai Babilon mintájára kell kialakítani, hanem az ugyancsak Bibliáról ismeretes új Jeruzsálem víziója alapján, annak a Jeruzsálemnek mintájára, amelyben Isten lakik és amelyet betölt az Isten Fénye és amelynek tökéletes beteljesedése csak „odaát” várható.

mány szerint — biztatta, nevezze a szent Szűzet Magyarok Asszonyának és ajánlja fel Neki a koronáját, országát. Milyen jó lenne, ha hazajövetelével tanítása újra szemünk előtt lebegne és életünket irányítaná!

Gyulay Endre
Szeged-csanádi püspök

A fiatalok szombat esti, város szívében rendezett, nemzetközi fesztiválja, a mintegy 100 ezer résztvevővel Karlsruhe tágas utcáin és tersein, a szabad ég alatt, pár órára megsejtette velünk az új Jeruzsálem Istentől jövő békéjét és melegét. Itt kezdet adott egymásnak horvát és szerb, cseh és szlovák, lengyel és német, katolikus és evangélikus, zsidó, mohamedán és keresztény, fehér és fekete, dél-amerikai és európai, japán és kínai; majd a heves popzene ritmusára mindannyian együtt tapsoltak és énekeltek.

A karlsruhei napok békés, istenkereső, hatalmas koncertjét egyáltalán nem zavarták a médiák által felkapott disszonáns hangok: Eugen Drewermann és „a letről szervezkedő egyház” nemegyszer populisztikus és demagóg hangoskodása. A résztvevők sokkal inkább felfigyeltek Erwin Teufel baden-württembergi miniszterelnök beszédére, amelyet Richard von Weizsäcker szövetségi elnökkel az élen 25 ezer ember nem egyszer hatalmas tapsviharral szakított félbe a Wildparkstadionban. Beszédében az elnök tanúságot tett a keresztény értékek nélkülözhetetlensége mellett az új Európában, de a kritikától sem riadt vissza: szót emelt mindenféle centralizmus ellen, bárhonnan is jöjjön az: Brüsszelből vagy Rómából.

Karl Lehmann, a Német Püspöki Konferencia elnökének, szilárd hit alapján álló beszédét és kijelentéseit a zárószentmisén, Helmut Kohl szövetségi kancellárral és a kormány több tagjával az élen, ugyancsak többszörösen megtapsolta a többnyire fiatalokból álló 70 ezres közönség a Schlossgartenben. A nép még akkor is elismerését fejezte ki, amikor a nagy főpap élő keresztény tanúságtételére és a (magzati) élet védelmére szólított. A német legfelsőbb bíróság székházának közvetlen szomszédságában kiáltotta: Ne tegyétek magotokat az élet és halál urává! Ne váljatok az élet és halál ítélőbírójává! A nép felismerte kijelentése horderejét és tapsolt. Vajon ezek a tapsok a keresztény értékek elfogadásának és azok megvalósítási szándékának is jelei?

MAGYAR ELŐADÁSOK A NAGYGYŰLÉSEN

A 91. Német Katolikus Nagygyűlésen Karlsruheban magyarok is közreműködtek. Dr. Kada Lajos c. érsek és bonni nuncius II. János Pál pápának a nagygyűléshez intézett üzenetét tolmácsolta, Isten irgalmának jegyében egyetértést és megbékélést hirdetett az egymással szembenállók között és Maria Bickesheimbe zárandokolt a különféle nemzetiségű hívekkel.

Dr. Várszegi Asztrik pannoni főpápa és püspök, e sorok írója (Folytatás a 2. oldalon)

Vasárnapi gondolatok

AZ ÉVKÖZI 24. VASÁRNAPRA
(szeptember 13.)

„Ha valakinek közületek száz juha van és egy elvész belőlük, nem hagyja-e ott a kilencvenkilencet... és megy mindaddig, amíg csak meg nem találja?” (Lk 15,4)

Száz juha csak módosabb gazdának, embernek lehetett. Bár megmaradt neki 99 az állataiból, de az elveszett egy komoly erőfeszítésre készíti. Mindaddig, amíg meg nem találja.

Biztos nem az anyagi veszteség itt a legerősebb hajtóerő: sajnálja állapotát, nem akarja, hogy védtelen lévén, vadállatok martalékává váljon. Más szóval: volt szívük az állatokhoz a mai helyzethez képest.

Más indítók: a vagyon megőrzése, mert a juh az enyém, családomé, ezekből élünk... Van helyes egoizmus is. Ismertetőjele: nem árt másoknak, inkább használ. Nem árt, ha megnyilvánulásainkat, érzéseinket időnként lemérjük ezen a mérlezen”...

Eredménye és jutalma a helyes egoizmusnak az öröm a fáradságos keresés után...

AZ ÉVKÖZI 25. VASÁRNAPRA
(szeptember 20.)

A vagyonkezelő így gondolkodott: „Mibez fogjak, ha uram elvette tőlem a vagyonkezelői megbízatást? Kapálni nem tudok, koldulni szégyellek... Tudom már, mit teszek...” (Lk 16,3—4)

Nem becsülte meg a vagyonkezelő a megtisztelő és jövedelmező megbízatást és munkát, amelyet rábíztak. Becsületét kockára tette: el is vesztett. Mennyit ér, mi egy ember becsület nélkül?...

Mindegy, milyen ok(ok)ból „volt szüksége” más vagyonának tékozlására. Most megkapja a számlát. Mi is...

Nem tudott kapálni, nem is akart ilyenről tudni — talán gyenge fizikumú ember volt, vagy részben mozgáskárosult... Ezért néz katasztrófa elébe, családjával együtt...

Segíteni magán ismét csak a máséból tud. Melléktermékként jót is tesz, bár ez nem saját jószágából fakad. Mije van neki tulajdonképpen?...

AZ ÉVKÖZI 26. VASÁRNAPRA
(szeptember 27.)

„Mehalt a koldus, az angyalok felvitték Ábrahám mellé a mennyországba. A gazdag is meghalt és a pokolba került.” (Lk 16,22)

A látszólag szimpla történet: a gazdag és a koldus Isten előtt — többévi problematikát tartalmaz, noha első pillantásra jámbor legendának tűnik. Első értelme: hogyan áll az az ember Isten (Folytatás a 2. oldalon)

PROF. DR. MEHRLE TAMÁS OP.:

A New Age hívőinek tragédiája

Olvasóink talán meglepődnek ezen a címen. A New Age téves vallás, összeegyeztethetetlen a hitünkkel. Hogyan beszélhetünk tragédiáról, hisz akik követik, szabadon teszik? De mégiscsak sajnálnunk kell azokat, akik — esetleg jóhiszeműen Istent keresve — csatlakoznak a New Age-hez. Mert, hogy ilyenek is vannak köztük, aligha lehet kétséget vonni. Ugyanez áll a különböző szektákra vonatkozóan. Tanításuk lehet téves, de azok akik követik — főképpen az egyszerű emberek —, habár jóhiszeműen Istent keresik, mégsem találhatják meg, mert a New Age tana elzárja előttük az igaz Istenhez vezető utat.

Ha a New Age egyes propagandairatait olvassuk meglepődünk, hogy ezek mennyi helyes és igaz megállapításból indulnak ki. Már említettük egyik cikkünkben, hogy a New Age apostolai a mai kor világnézeti bajaiból indulnak ki, abból, hogy a mai világ technikai beállítottsága azt eredményezi, hogy az egyes emberek elszigetelődnek egymástól, a jólétük ellenére nem találják meg az egymással való igazi kapcsolatot; mindenük megvan, de mégsem boldogok, olyanok, mint az aranykalitkába zárt madarak. S a New Age azt ígéri, hogy ebből az elszigeteltségből kiemel, boldoggá teszi őket. Nemde erre kell törekednie minden vallásnak? A második vatikáni zsinat is végeredményben ezt akarja és ezt ígéri az embereknek. A kérdés csak az, hogy melyik vallás tudja ezt az ígéretet teljesíteni? Tény azonban, hogy a New Age propagandaírataiban néha egy olyan hitelesen emberi és egyben ősi hang szólal meg, mely

szinte minden idők emberének a boldogság utáni vágyát, az emberiségnek a transzcendencia-éhségét fejezi ki.

Mi keresztények tudjuk, hogy az embernek e végtelen boldogság utáni vágyát csak a végtelen Isten elégítheti ki. S hisszük, hogy Isten hajlandó is teljesíteni, betölteni e vágyunkat, melyet maga ültetett a szívünkbe. Az ószövetségi ígéretek a jövő Messiasra utalnak, aki eljött Jézus Krisztus személyében. Krisztus Urunk szavai egyértelműek, Ő tudja, hogy csak Ő adhatja meg az embereknek az örök üdvösséget, s szomorúsággal tölti el az a tudat, ha sokan mégsem hisznek benne. Így az Eucharisziáról beszélve azt mondja: „Én vagyok az élet kenyere... Aki hozzám jön, többé nem éhez, és aki bennem hisz, nem szomjazik soha. De megmondtam, hogy bár láttok, mégsem hisztek. Minden, amit nekem ad az Atya, hozzám jön. S aki hozzám jön, nem taszítom el. Mert nem azért szálltam alá a mennyből, hogy a magam akarát tegyem meg, hanem annak akarát, aki küldött. Atyámnak az az akarata, hogy mindenki, aki látja a Fiút és hisz benne, örökké éljen s feltámasztom az utolsó napon” (Jn 6,35—40).

Az ember mint spirituális lény éhez a misztériumra, azt lehetne mondani: transzcendentális éhsége van a végtelenre. De épp itt van a New Age-nek és általában a monista keleti vallásoknak a tragédiája. Ahelyett, hogy az igaz Istenhez fordulnának és így áttörnének a véges világmindenség körét — a világ mégha anyagilag végtelennek is gondoljuk, önmagában mindig véges marad,

ezt Isten kegyelmével fejleszti, építi, mélyíti és szélesíti... Isten mindig az „emberi természetre” épít. Ha nincs kicsi hitünk, semmire sem építhet. Hiába reklamálnánk Istennél: nem ad, nem épít... Magunknál kell kezdeni a reklamálást...

A mondat második részében Jézus látszólag lehetetlent ígér. Sok megtérés, mentés, gyógyulás, siker látszólag lehetetlen az életben. Mégis megtörténik... Milyen nagy a saját hitünk?

AZ ÉVKÖZI 28. VASÁRNAPRA (október 11.)

„A leprások útközben megtisztultak. Egyikük közülük, mikor észrevette, hogy megtisztult, visszament. Hangos szóval áldotta Istent...” (Lk 17,15—16a)

Csodálatos érzés lehetett, amikor a leprások vérző sebei hirtelen begyógyultak, a hegek lehullottak és életerő szállta meg őket. Ismét embernek számítottak. Visszatérhettek szeretteik közé, falujukba... Örömről, hálaükről — egy kivételével — nem hallunk semmit.

Egy volt csak aki visszatért, testét a porba vetve emelte lelkét Istenhez. Mondhatnánk: hálás természetű személyiség volt. Nem mindenki képes Isten jótetteiért hálát adni. Egyáltalán hálásnak lenni. Pedig hozzá tartozik emberi méltóságunkhoz, személyiségünkhöz — kivéve a torzónál.

„Első” életünket természetesnek vesszük. Ha halálos, gyógyíthatatlan betegségből gyógyulunk: új életet kaptunk. Ezért mondott köszönetet hangosan a tíz közül az egy. Az áldás a köszönet magasabb formája, amit korunk embere alig-alig ismer...

Fejős Ottó

mert léte magyarázatát nem hordja önmagában —, a teremtett lények végességébe zárkoznak.

A történelem folyamán megismétlődik az első bűn drámája. A teremtmény csak Isten elismerésében, szolgálatában, a Vele való szerető kapcsolatban találhatja meg boldogságát. Ám mindig hallgat a kísértő szavára: „Olyanok lesztek mint az Istennek” (Ter 3,5). Mindig készséggel hódol meg a teremtett világnak és a teremtett világot istenítve azzal vigasztalja magát, hogy maga is az istenségnek a része, s abban az ábrándban él, hogy olyan mint az Isten. A panteizmus által az ember látszólag istenné lesz, de gyakorlatilag Istent fokozza le véges lényé, hogy vele egyé lehessen. Bármennyire is megindító a New Age kiinduló gondolatmenete, nem a személyes Istenhez vezető utat választja, hanem visszakanyarodik a teremtményi végességbe. Erre gondolunk, amikor a New Age drámájáról beszélünk.

Mennyire igaz Szent Pál megállapítása: „Megnyilvánul az égből Isten haragja az emberek minden istentelensége és gonoszsága felett... Hiszen, ami benne láthatatlan: örök ereje és isteni mivolta, a világ teremtése óta művei alapján fölismerhető... Noha fölismerték az Istent, nem dicsőítették őt, mint Istent, s nem adtak hálát neki, hanem szégyent vallottak okoskodásukban és oktalan szívük elborult... Ezért Isten szívük hajlama szerint kiszolgáltatta őket a tisztátalanságnak, hadd becstelensék meg saját testüket. Hiszen Isten igazságát felcserélték a hamissággal, s inkább a teremtményeknek hódoltak és szolgáltak, mint a Teremtőnek, ki mindörökké áldott. Amen.” (Róm 1,18—25).

A HORVÁT ÉS BOSZNIAI MENEKÜLTEK MEGSEGÍTÉSE

A Nemzetközi Katolikus Elvándorlási Bizottság május 20—21-én tartotta közgyűlését a szervezet székhelyén, Genfben. Ezen a szervezet új elnökévé az Ausztrál Katolikus Segélyszolgálat igazgatóját, Michael Whiteley-t választották. A napirendi pontok közt szerepelt a horvát és boszniai menekültek megsegítésének ügye. A horvát Karitásznak elnöke, Vladimir Stanković, drámai színekkel ecsetelte a több, mint egymillió menekült helyzetét. A magyar katolikus egyházat dr. Frank Miklós, a Püspöki Kar Karitásznak megbízottja képviselte.

Néhány nappal később, május 25-én és 26-án, a németországi Freiburgban, az európai Karitás szervezetek menekültügyi munkaközössége találkozott. A megbeszélésen, az európai Karitás szervezetek Brüsszelben elfogadott, a menedékjog kérdésében megfogalmazott nyilatkozata mellett, megtárgyalták az illegálisan bevándorló munkások, és a cigányok helyzetét Európa különböző országaiban, valamint a horvát és bosnyák menekültek érdekében indított segélyakciót. A volt Jugoszláviából Magyarországra érkezett menekültekről dr. Frank Miklós számolt be az európai Karitás-képviselőknek.

HELYESBÍTÉS. Legutóbbi számunk „Papi jubileumok” c. cikkével kapcsolatban annak megállapítását kérték, hogy dr. Korny Géza „1974 óta a Felső-Ausztriai Magyarok Kultúr-egyesületének jegyzője, 1980 óta az Ausztriai Magyar Egyesületek és Szervezetek Központi Szövetségének egyik alapító tagja”.

ANGELO ROTTA EMLÉKTÁBLÁJA A BUDAI VÁRBAN

A budai Várban nemrég felavatták a Dísz-tér 4—5 szám alatti ház falán az 1930 és 1945 között hazánkban tevékenykedő apostoli nuncius, Angelo Rotta érsek emléktábláját. Az épület, mely a háború végéig, azaz a Vatikánnal fenn tartott diplomáciai kapcsolatoknak a magyar kormány részéről történt egyoldalú megszakításáig, a nunciatura székhelye volt. Odaadó mentő tevékenységével Rotta érseknek sikerült — vatikáni oltalomlevelek kiadásával — magyar zsidók tízezreit megmenteni a biztos pusztulástól és más diplomatákkal együttműködve sikeres akciókat hajtott végre zsidó gyermekotthonok és kórházak megmentésére. Az ünnepi megemlékezést Antall József miniszterelnök és Seregély István érsek, a püspöki kar elnöke, valamint a jelenlegi pápai nuncius, Angelo Acerbi érsek tartotta. Ez utóbbi, Paskai bíborossal, megkoszorúta az emléktáblát. Az ünnepségen a zsidó közösség és a protestáns egyházak képviselői is résztvettek.

AZ ÚJ EURÓPÁÉRT EGY LÁTOMÁS FÉNYÉBEN

(Folytatás az első oldalról)

val együtt, a magyar egyház helytállásáról és az új európai kibontakozásban vállalt közreműködéséről beszélt egy kerekasztal fórumon, amelyen dr. Habsburg Walburga főhercegnő különösen Mindszenty József bíborosunk hitvalló életét állította a hallgatóság elé.

Brückner Akos Előd ciszterci szerzetes professzor Budapestről a nagygyűlés mottójának megfelelően a Jel 21,1—27 és főleg a fejezet 2. verse alapján: „Akkor láttam, hogy a szent város, az új Jeruzsálem alászállt az égből, az Istentől” fejtette ki álláspontját a kelet-európai népek útkereséséről az új Európában.

Skultéty Csaba publicista és kisebbségi kutató főleg a kisebbségek jogainak korszerű és európai szintű elismeréséről és rendezéséről beszélt az egyházban és a világban a katolikus akadémikusok társaságának kerekasztal fórumán.

A karlsruhei napok megmutatták, hogy a német katolikusok más nemzetiségű testvéreikkel komolyan veszik küldetésüket az új és egységes Európa építésében. Az evangéliumi értékek komoly kínálatával munkára jelentkeztek. Karlsruheban nemcsak az új város építési terveit, elveit és közéleti törvényeit villantották fel az evangéliumi tanítás fényében, de néhány órára és napra meg tapasztalhatóvá tették az Istentől jövő új Jeruzsálem békéjét és örömét, azt az emberarcú városi közösséget, amelyben Isten lakik az ő Fényével. Óriási feladatként vállalták, hogy hazatérve környezetükben megmutatják: „Nézd, ez az Isten hajléka az emberek között! Velük fog lakni és ők az ő népe lesznek, és maga az Isten lesz velük. Letöröl szemükről minden könnyet” (Jel 21,3—4). Karlsruheban a német katolikusok az új ég és új föld bibliai víziójával léptek a világ elé és ajánlották fel együttműködésüket az új Európa építésében. Bibliai víziójuk keresztény kínálat, amelynek megvalósításán közösen kell fáradoznunk, amíg az beteljesedik az örök életben.

VASÁRNAPI GONDOLATOK

(Folytatás az első oldalról)

előtt, aki sokat szenvedett életében — bármilyen ok(ok)ból. Isten megjutalmazza a szenvedőt — igazságérzete ezt parancsolja.

Hogyan áll a gazdag Isten előtt? Üres kézzel, ha a rendelkezésére álló javakat csak magára és övéire használta. Nem használta fel az isteni útmutatásokat. Magát tette „istenné” — egyben kizárta Istent életéből. Mi lehet a jutalma?...

Társadalmi probléma is rejlik a példabeszédben: minden idők számára. A nemzet, az Egyház „gazdagjai” hogyan valósítják meg a szubszidiaritást a szegények, nélkülözők, munkanélküliek... támogatását? Minden csoport olyan gyenge, mint a leggyengébb tagja...

Javak elosztásához s a lemondáshoz az egyik legpontosabb útmutató az emberbaráti-felebaráti szeretet. Nemcsak szociológiai megoldás szükséges — de ez sem hagyható el.

AZ ÉVKÖZI 27. VASÁRNAPRA (október 4.)

„Hacsak akkora hitetek lesz is, mint a mustármag és azt mondjátok ennek az eperjának, szakadj ki tövestől és verj gyökeret a tengerben, engedelmeskedik nektek.” (Lk 17,6)

Jézus egy mondatban írja le a hit fejlődését néhány évtized — vagy az emberi élet — folyamán. Érthető, a mondat első és második fele között hatalmas fejlődési időszak rejtőzik. E hitbéli fejlődést kell tudatosan művelnünk bosszú évek során át...

Kezdetnek jó a „mustármag-nagyság”,

LEHR GYÖRGY (Budapest):

Nagy idők tanúja

A KOLOZSVÁRI FŐTEMLOM

A magyar gótika erdélyi remekműve, a kolozsvári Szent Mihály főtemplom a XIV—XV. században létesült. A település 1316-ban *Károly Róbert* királytól kapta meg a szabad királyi város titulusát. A kor szokása szerint az ilyen esemény gyakran párosult templom alapítással. Valószínű hogy az itteni építkezést is hála gyanánt ezért határozták el.

Erről az első írásos emlék az 1349-ben *Avignonban* kelt búcsú levél: mely azon híveknek ígér penitenciát, kik a templom építésében részt vállalnak. Az alkalmára több búcsúmegújítást vezettek fel, az utolsó approbáció 1397-ből, *Maternus* püspöktől származik.

A templom jórésze az Anjou-korban készült. Ezekben az időkben (1377-ben) kapta *Nagy Lajos* királytól a város a hárombástyas címerét is. Az építkezés befejező szakasza *Zsigmond* félszázados uralmára tehető. 1442-ben, *Hunyadi János* gyulafehérvári győzelmének évében került a főkapu timpanonjába a névadó patrónus, Szent Mihály relíeje.

Az évszázadok viharában legtöbbször tornya rongálódott meg. Először 1489-ben. A XVII. század második felében két tűzvész is pusztította, ekkor vesztette el hajdan volt négytornyos tetőszerkezetét. Az 1700-as évek közepén épített barokk kupoláját ebben a században villám és földrengés pusztította.

A templom mai formáját a múlt század derekán nyerte el. Ezekben az években építették fel neogótikus tornyát is.

Nemcsak külső és belső látványa, hanem méretei is impozánsak. Tornyja, mely egész Erdélyben a legmagasabb: 80 méter. Hajója 50 méter hosszú és 24 méter széles. Szentélyének hossza 20, szélessége 10 méter.

A templom déli oldala előtt erőt és méltóságot árasztó szoborcsoport uralja a teret. *Fadrusz János* remekműve a város dicső szülöttjéről, *Mátyás király*ról készült. Az impozáns mű alapkövét mil-léniumunk évében, 1896-ban fektették

fejedelmévé választott *Bocskay István*, 1605-ben ismét az unitáriusoknak jut-tatja. A katolikusok csak *III. Károly* koronázásának évében, 1712-ben térhet-tek vissza régi templomukba.

Ódon falai számos jelentős történés-nek voltak néma tanúi. Több országgyű-lésnek adott otthont. 1551 július 21-én *Izabella királyné* itt adta át a Szent Ko-ronát Habsburg Ferdinánd követeinek. Látnoki szavakkal megjósolva, hogy be-

S ünnepelte volna az 50 évvel ezelőtt történt aktus színhelye: a kolozsvári Szent Mihály templom is. A nagy ese-ményt február 13-ra tervezték, hétfőre. Azért erre a napra, hogy a vasárnap miséző papság Erdély egész területéről mind nagyobb számban lehessen jelen. A hatóságok, akik kezdetben ugyan aka-dékoskodva, de engedélyezték a megem-lékezést, az esemény előtt néhány nap-pal megvétóztatták... A tiltó rendelke-

Mátyás király szobra Kolozsvárt a Szent Mihály templom déli oldalán

zes ellenére folytatták a felkészülést az áprilisi elsőáldozásra és a májusi bérmálásra.

Itt ravatalozták fel Magyarországot és Erdély fejedelmének, *Bocskay István*nak tetemét.

Falai között történt a lengyel trónra meghívott *Báthory István* unokaöccsének, a mindössze 18 éves *Báthory Gábornak* fejedelmévé választása. Itt tette le hűségkijűjét *Bethlen Gábor* is.

De nemcsak a távoli múltban, hanem századunkban is történtek itt említésre méltó események. Gótikus hálóboltozata alatt, 1939 február 12-én szentelte pü-spökké *Cassulo Andrea* pápai nuncius a

zés ellenére folytatták a felkészülést az áprilisi elsőáldozásra és a májusi bérmálásra.

Az április végi elsőáldozás külsősé-gekben is ragyogó látványt nyújtott. Előkerültek a szekrényekben féltve őrzött népviseletek, ezekben öltöztették az ünneplő apróságokat. Szemet gyönyör-ködtető volt a plébánia udvaráról a templomba vonuló több mint száz első-áldozó látványa.

Május 14-én, vasárnap volt a fiatalok bérmálása. A 80. évét betöltött *Jakab Antal* megyéspüspök nem sokkal előbb érkezett haza Rómából Gyulafe-hérvárra, így nem tudott Kolozsvárra utazni. A bérmálást *Bálint Lajos* segéd-püspök végezte. Hozzávetőleg tízezer hívő gyűlt össze az ünnepség kezdetére. A kintrekedtek a templom kapujára fel-szerelt hangszórókon keresztül követhet-ték a szertartást.

A 793 bérmálkozó fiatal a város öt helyéről gyűlt össze, egyedül a Szent Mihály főplébániáról 314.

A püspök prédikációjában Márton Áront méltatta. Leszögezte, hogy a pró-féta sorsú apostolutód az egész világegy-ház számára nagy ajándék volt. Rövid néma csenddel és felállással áldoztak megboldogult főpásztoruk emlékének.

A befejező áldás előtt a püspök még-egyszer szólt a hívekhez. Párhuzamot vonva a negyvenes évek kivándorlási láza és a mostani között, ismét Márton Áront idézte. Emlékeztetett az 1945 március 24-én kelt húsvéti szózatában írottakra: „1940 őszén és a következő években híveink egyharmada hagyta el ősi lakhelyét, adta fel házat, üzletét, apáitól örökölt földjét, szakadt el családjától. S hiábavaló volt minden erőfe-sztítésünk, hogy visszatartsuk őket, neki-vítguk a bizonytalanságnak a megenge-dett és a meg nem engedett úton, mert nem bírták a kisebbségi ember számára adott sorsot, és mi védelmet biztosítani nem tudunk.”

Külön kiemelte a papság hatványo-zott felelősségét. Aláhúzta, hogy a jelen nehéz helyzetben még pótolhatatlanabb

a funkciójuk és helyállásukra a jelen-ben még fokozottabb a szükség. Hang-súlyozta, hogy az a hazátlan, aki ön-ként hagyja el a szülőföldjét. Az ilyen egyszersmind gyógyíthatatlan sebet ejt saját lelkén is.

A főtemplom melletti *Mátyás-szobor* alapkövében annak idején oklevelet he-lyeztek el. Ebben többek között ez áll: „... legyen egyszersmind e szobormű egyik rombolhatatlan hirdetője nemzeti múltnak, nagyságnak, dicsőségnek és mint ilyen, dobogtassa meg a haza min-den bű fiának szívét, s teljesítse e ma-gasztos hivatást, míg magyar él ezen a földön...”

Hogy ez így lehessen, hogy egyáltalán magyar éljen „ezen a földön” nagyon megszívlelendő és követendő a püspöki instrukció: „Szeretettel kérlek, bízzatok a Gondviselésben, maradjatok!” Marad-jatok, mert ezen a múltat nemcsak a templom, nemcsak a város, hanem egész Erdély jövője...

GRATULÁLUNK!

P. Horváth Kálmán jezsuita atyát, *Skandináviai magyar katolikus főlelkész* az emigrációs magyarság szolgálataiban eltöltött több mint 30 éves eredményes munkásságáért a Magyar Köztársasági Érdemrend Lovagkereszt-jével tüntették ki. A kitüntetést a Dániában hivatalos látogatáson lévő *Boros Péter* magyar belügyminiszter nyújtotta át a *Koppenhága-i magyar nagykövetség*en.

*

Dr. Kerny Géza ausztriai magyar katolikus főlelkész a *Szentatyá Monsignore-rá* nevezte ki.

*

Dr. Radics János, aki a *Vatikáni államtitkárság németnyelvű osztályán dolgozik, ugyancsak Monsignore kinevezést kapot.*

KÁNIKULA

Meztől jár nagy rétejein az Isten. Nap-szította lába térdig harmatos; és ránk gondol, kik tűzben élünk itt lenn, s a lábunk élő álmokat tapos.

Eldölt a ház. S mint szél-vert lompos árnyak húzzák a fák a porban karjukat. Szűköl a csend s csont-kemény halálnak szikrázó bokrok alján és lyukat.

Lobban a szél. És zúgó, sárga hullám izzó taréján szállnak a füvek. Réz-láng lobog egy templom ferde tornyán... s rózsáim száján tikkadt rémület.

Elégni most, — lebegni mint a barna távoli földek füstje... vagy gyalog, meztőlbasan elindulni arra, hol Isten térdén hús harmat ragyog.

Fáy Ferenc (1921—1981)

ZARÁNDOKLAT MÁRIACELLBE

Az ausztriai magyarok hagyományos zarándoklatukat szeptember 19-én, szombaton és 20-án, vasárnap tartják *Máriacell*ben. Szombaton délután fél 5-kor ün-nepélyes bevonulás a bazilikába és este fél 8-kor gyertyás körmenet. Vasárnap 10 órakor ünnepi szentmise és délután 2 órakor búcsú-ajtatosság.

A zarándoklaton lerójuk tiszteletünket az előtti a sír előtt is, amely 16 évig a *vértanú Mindszenty hercegprímás nyug-vóhelye* volt, de ma is ugyanúgy látogat-ják és ugyanolyan tisztelet veszi körül, mint amikor még a testét rejtette magá-ban.

A zarándoklatra a múltban eljötték nemcsak az ausztriai magyar hívek, ha-nem más országok magyarjai is. Szere-tettel várjuk idén is *Mária-tisztelő híve*-inket.

Elsőáldozók népviseletben mennek a templomba

Boór fotó

le. Leleplezésére is még „a boldog béke-időkben”, 1902-ben került sor.

A kezdeti zavartalan hitéletnek a re-formáció térhódítása szabott gátat. Első hullámai 1545-ben érték el a templomot és az egyházközösséget. Először a *Heltai Gáspár* vezette lutheránusok vet-ték birtokukba, tizenhárom év múlva a kálvinisták kezén van. 1566-tól kezdő-dően, rövid megszakítással 150 eszten-deig az unitáriusoké lett. 1603-ban *Básta* császári generális a jezsuitáknak adja, de ez az állapot mindössze 2 évig tartott. Az Erdélyt birtokba vevő, majd

XX. századi Erdély legnagyobb fiát: a székely származású *Márton Áront*.

Csíkszentdomonkos jeles szülöttje már ezt megelőzően is számos szállal fűző-dött a városhoz és a templomhoz. 1932 őszén került egyetemi lelki vezetőnek Kolozsvárra, 1936 tavaszán helyezték a Szent Mihály plébániára. 1937-ben itt lett kanonok, majd 1938-ban innen ne-vezik ki kerületi főesperesnek. Nem sok-kal utóbb ezen a helyen kapja apostoli kormányzói és püspöki kinevezését.

1989 febr. 12-én ünnepeltük püspök-ké szentelésének félszázados jubileumát.

TOMKA MIKLÓS:

Koloncok és kitörések

A MAGYAR KATOLIKUS EGYHÁZ ÚTKERESÉSE

III.

Isten népe két osztályra bomlott. Az egyházban dolgozók megszokták a munkát s a felelősséget. Azt is, hogy a maguk urai. Amíg az előírásokhoz tartják magukat, senki sem számoltatja el őket. Ezt a függetlenséget nem akarják feladni. Érthető. Egyszerűbb a saját megszokás, mint különböző ötletek egyeztetése. Így saját tapasztalataikra támaszkodva vállalhatják a holnapot. Két évezred hullámverését ismerve abban is bizakodhatnak, hogy ezután is majd csak lesz valahogy. Mint minden idős generáció, amely nélkülözhetetlen hiszi önmagát, s éretlennek a fiatalokat. A szülői feladatok között a legnehezebb a gyermekek önállóságra nevelése. (Néha a legfájdalmasabb is.) Aki otthon nem kap egyre több bizalmat és feladatot, nagykorúan is tehetetlen, tutyi-mutyi marad. Másokra szoruló, életképtelen. Szülei majomszeretetének vádoló bizonyítéka. A passzív világiak sem születnek érdektelennek. Tehetetlen távolmaradásuk nem biológiai adottság. Sok évbe telik, míg észreveszik, hogy munkájuk talán kell, véleményük nem. Csillogó szemű ministránsokból magányos vasárnapi templombajárók lesznek. Vagy azok sem. Megszokják, hogy az egyház ügyei nem rájuk tartoznak. Elfáradnak. Visszahúzódnak.

Mindnyájunk egyháza bürokratikus teütleként működik? Hozzászoktunk? A tisztségviselőknél nem is kell különösképpen védeniük piciny hatalmukat. A világiak távolmaradása jóformán magától értetődő. Már meg sem lep, ha valahol felosztják az egyházközségi tanácsadó testületet...

Akkor jó a csapda, ha alig lehet észrevenni. Ez ilyen. Belesimul a környezetbe. Mintha ez lenne az egyház természetes léte. Pedig a fordítottja igaz. Csapda a javából! Megköt. Megállít. Döntésképtelenné tesz. Megakadályozza, hogy az egyház szabadon válasszon az eléje tornyosuló alternatívák között. Sérti a kereszténység humanizáló, felelősségbeszűző, közösségisre nevelő szerepét. Gátolja az elkötelezett világiak érését. Ezáltal nehezíti az idők jeleinek felismerését. Akadályozza az egyház és a világ közötti partneri kapcsolatokat. Meghiúsítja az öntevékeny, szerves egyházrend kialakítását. Korlátozza az egyházon belüli munkamegosztást. Agyonterheli a papságot.

Meg lehet szabadulni ebből a csapdából? Meg! Egyszerűen! Jézus példáját és

FELHÍVÁS!

A Szent Jeromos Bibliatársulat és a Szentírás Alapítvány 1992 szeptember 13-án a budapesti Zeneakadémián „Elküldte Igéjét” motívóval — ingyenes belépéssel — jótékonyági koncertet rendez a határon túli (felvidéki, erdélyi, délvilági) magyarok javára, hogy számukra minél több magyar nyelvű Bibliát küldhessenek. A fővédnökök közt van König bíboros, ny. bécsi érsek és Seregély István egri érsek, a Magyar Püspöki Kar elnöke is; a műsoron élvonalbeli magyar előadóművészek szerepelnek Kodály, Bartók, Bach, Beethoven, Liszt stb. művekkel. Tekintettel a nemes célra, szeretettel kérik a külföldi magyarság bőkezű támogatását.

Adományok a Bibliatársulat címén, illetve számláján eszközölhetők: MNB 218 - 98062 OTP Bpest, VI. ker. fiók B 95109 sz.

*

Az osztrák kormány elismerte az Ausztriában élő magyarokat „nemzeti kisebbség”-nek. Szeptember utolsó vasárnapján, 27-én, az Ausztriában élő különféle nemzetiségűeknek a Stephansdombban közös nagy ünnepségük lesz. Minél többen vegyünk rajta részt!

tanítását kell mércéül venni, nem a megszokást és a papírformát. „Az Úr azt kívánja, hogy a világi hívők is terjeszték országát.” „Őket is felruházta a hit érzékével és a beszéd adományával.” „Tudásukhoz, illetékességükhöz és rátermettségükhöz mértén szabadságukban áll, sőt olykor kötelességük is, hogy véleményt nyilvánítsanak az egyház javát illető dolgokban.” — tanítja a II. Vatikáni zsinat (Lumen gentium 35—37).

II. János Pál pápa a magyar papnövendékeket külön figyelmeztette: „Meg kell ismernetek az egyház mai irányelveit... érvényre juttatva a világi hívek szerepét is, akik Krisztus Testének tagjai sajátos jogokkal és felelősséggel.”

Vitán felül álló tény, hogy világiak nélkül nincs egyház. Személyes elköteleződés nélkül nincs kereszténység. Torz az a felfogás, amely a világiakat az egyházban nem testvérek és munkatársnak, hanem személytelen tömegnek, „kuncsaftnak” tekinti. A szemléletbeli torzulás az egyház életében halálos bélyeg. Lehetetlenné teszi a laikusok felnevelését a Krisztustól rájuk bízott feladatokhoz. És agyonterheli és elszigeteli a papságot. Egyik csapdából adódik a másik.

TÚLFÁRADÁS

A túlfáradás az egyházban dolgozók talán legveszélyesebb betegsége. Mert gúzsba köti a Lelket. Mert megakadályozza, hogy az ember időt szakítson saját épülésére. Mert elveszi az időt a tervezés, a mérlegelés, a tevékenység besorozása elől. Túl sok a feladat. S a kezdeti lelkesedésben fel sem tűnik, hogy túl sok. S aki lelkesen dolgozik arra újabb és újabb feladatok szakadnak. Egy idő után nem az ember végzi a feladatot, hanem a feladat szabja meg az életet. Zömben olyan feladatok, amelyeket számonkérnek — a plébános, a püspök, más egyházi hatóság. A lelkiismeret nyugodt: a hivatalos felsőbbbség utasítására kell robotolni. Lassacskán elvész az áttekintés képessége, de az az igény is, hogy az ember elgondolkozzon, melyik tennivalója a legsürgősebb. Végzi azt, amit a napirend előír, s amit a leghangosabban követelnek. A munka személytelenné, szokássá, teherré válik. Olvasásra már régen nincs idő. Beszélgetésre is egyre kevesebb. A lelkes papból (s néha civilből) túlhajszolt munkás válik, akinek „pihenést” évek múltán kórház, ideggyógyintézet kínál. Természetesen ez a fajta munkavégzés eleve kizárja annak a lehetőségét, hogy az ember a rutin megváltoztatásán gondolkodjon. Békés gondolkozásra, az ahhoz szükséges felkészülésre nincs ideje. A helyzet megváltoztatására még kevésbé. Ez a robot lehetetlenné teszi a munkatársak nevelését, vagy akár csak a hívek figyelmének felhívását egy-egy újdonságra. Ma a magyar katolikus egyház munkaszervezete a megengedett sebességen felül járatott géphez hasonló. Az olajozás már nem elegendő. A csapágyak „kijégnék”. A motor „besül”. Ez a rendszer a holnapot akarja biztosítani, s feláldozza érte az egész jövőt.

Van alternatíva? A paphiány nemzetközi probléma. De az emberekkel történő „rablógazdálkodás” nem megoldás. Megoldást csak a feladatok nagy részének világi kézbe adása hozhat: a temetéseké, a házassági előkészítésé, a hitoktatásé, és — ezzel is szembe kell nézni — az igeliturgia vezetéséé (persze az

GYERMEKEKNEK

Kedves Gyermekek!

Remélem, hogy kellemes volt számotokra a nyári vakáció és sok száz élményben volt részetek. Szeptember második vasárnapján a templomban is egy csodaszép élmény vár rátok. Jézus egyik

legszebb példabeszédét hallhatjátok a felolvasott evangéliumi részben. A tékozló fiúról szól. De azt is mondhatnám, hogy mindannyiunkról, rólam is és rólatok is. A tékozló fiúban önmagunkra ismerhetünk. Legalábbis történetének első részében. Vagy nem vagyunk olyanok, akik szerető Atyánknak, Istennek hátat fordítunk és házából bűneink miatt útrakelünk? Ugye előfordul?! Isten pedig vár ránk, visszavár. Újra magához akar ölelni minket. Nem sértődötten, nem haragját éreztetve, hanem minden reményünket felülmúló szeretettel.

S milyen jó lenne, ha a történet második részében is önmagunkra ismernénk a tékozló fiúban. Ha mi is belátnánk tévedéseinket, azt, hogy néha rossz úton járunk, és megbánva azt elindulnánk haza, vissza Istenhez. Mérheterlen az örömünk, ha ő újra szeretett gyermekévé fogad.

S ez nem csak egyszer történhet meg. Isten számtalanszor kész megbocsátani, visszafogadni. Ilyen csodálatos az ő szeretete. Csak lennénk mi is olyanok, akik a tékozló fiú útjáról újra meg újra visszatérünk hozzá.

János atya

FIATALOKNAK

Kedves Fiatalok!

Amikor papírra vetem ezeket a sorokat, még javában tart a nyár s mindnyájan élvezzük a vakáció nyújtotta örömeiket.

De bevallom őszintén, nekem már „ünneprontó” gondolataim vannak: lassan vége a nyárnak, vége a vakációnak s kezdődik az új tanév ezernyi gondjával-bajával, testi-lelki erőinket próbára tevő feladataival.

Mind az motoszkál a fejemben, hogy vajon mit éreztek, gondoltok az iskolakezdés első napján? Szomorúak vagytok vagy vidámak? Talán féltetek?

összes irodai és szervezési munkán túl). Nincs világi? Igaz! Tehát a legeslegelső feladat a szükséges önkéntes munkatársak kinevelése. A világ nem egy országában ez ultimátumszerűen történt. „Még egy évig van itt pap. Eközben fel kell készülni arra, hogy később csak havonta jön majd miséz.” S egy év után valóban világi kézbe kerülnek a feladatok (vagy azok egy része). Ilyen radikális döntés ma is csak nagy áldozatok árán vihető végbe. De holnap vagy holnapután még fájdalmasabb lesz az átállás. Struccpolitika ennek az elfeledése. S ha tudjuk, hogy mindezt az idő úgyszólamint kikényszeríti, a változás elfogadásához bátorság sem kell.

Évekkel ezelőtt a Vigilia már beszámolt, hogyan tartottak zsinatot Malajziában, Dél-Kelet-Ázsiában. A pap ott is kevés. A távolságok óriásiak. A helyettesítés szinte lehetetlen. Az emberi túlterhelés ott is már-már elviselhetetlen volt. A maláj püspöki kar egy év felkészülést szabott arra, hogy egy hónapra minden papot kivonjon a plébániai munkából. Egy évig készültek a világi hívek, hogyan „élik túl” azt az egy hónapot, hogy tudják ellátni ezalatt az egyházközséget. És eljött az a hónap. A laikusok helytálltak. A zsinaton papok és világiak új tehermegosztást szabtak. Amit a világiak egy hónapig bírtak, azt sokhelyütt azután is magukra vállalták. Megnyílt az út az egyház átalakulása előtt. Egy csapda kinyílt.

(Befejezés a következő számban)

A viszontlátás örömét, a nyári élménybeszámoló izalmát bizonyára beárnyékolják majd olyan dolgok, események, amelyek még most ismeretlenek számotokra: új társak, új tanárok és tantárgyak, új feladatok. Megannyi ismeretlen!

Ismeritek az Ószövetségi Szentírásból Ábrahám történetét? Legyen példaképek az iskolakezdés napján — s nemcsak akkor, hanem mindig, amikor új, ismeretlen feladatok előtt álltok az életben.

„Az Úr így szólt Ábrahámhoz: Vonulj ki földedről, rokonságod köréből és atyád házából arra a földre, amelyet majd mutatok neked. Nagy néppé teszlek. Megáldalak és naggyá teszem nevedet, s te magad is áldás leszel.” (Teremtés, 12,1—3)

Vajon mit gondolt, mit érzett Ábrahám, amikor meghallotta az Úr szavát. Nem tudhatjuk. De egy biztos: a régi idők embere számára elképzelhetetlen feladat volt megszokott környezetének, törzsének, rokonságának elhagyása. Ez egyenlő volt számára a kiszolgáltatottsággal, bizonytalansággal. Fel kellett adnia mindent, ami eddig védelmet nyújtott neki. Nem ismerjük Ábrahám érzéseit csak azt, amit tett: engedelmességet az Úr szavának, mert hit t. Hitel és bizalommal vágott neki az ismeretlennek, az új feladatoknak.

Kedves Fiatalok!

Az ember életében számtalan olyan esemény van, amely azt követeli tőlünk, hogy új, ismeretlen utakra lépjünk (a születő gyermek számára a legnagyobb ismeretlen az édesanya testétől független élet — csoda ha fél, sír?).

Új tanév, új iskola, új tantárgyak? Mondom: új lehetőség! Alkalom arra, hogy növekedjünk, fejlődjünk, hogy: „... te magad is áldás leszel” — csak higgyél, bízzál s ne félj!

„Add meg nekem az értő elme éleségét, a megtartás szívósságát, a tanulás könnyű útját, az értelmezés finomságát, a beszédnek kellemesen folyó könnyedségét. Az első lépést igazítsd, a további lépéseket irányítsd...”

Pál atya

SZAMOSI JÓZSEF:

Rákóczi forrás bajor földön

Legutóbbi számunkban — beszámolván a Müncheni Magyar Katolikus Misszió Landsbutban tett kirándulásáról — megígértük olvasóinknak, hogy legközelebb bővebben is szólunk a „Rákóczi forrásról”.

A Nyugatra került magyar emigráció odahaza alig méltányolt érdeme, hogy szorgalmasan nyomozta a külszörökben fellelhető magyar történelmi emlékeket, lett légyenek azok történelmi, irodalmi, kulturális: tárgyi vagy szellemi értékek. Amikor odahaza csak gyalázni lehetett még multunkat s egész történelmünkben jóformán csak Dózsa György, jószerevel Kossuth s vele csaknem egyrangban a hőbortos Táncsics alakját frizírozták át nemzeti hőökké, továbbmenve a Marx–Lenin–Sztálin háromság émeletítő kultuszát kényszerítették a magyar népre, — nos, a nyugati emigráció nem feledkezett meg a nemzet valódi nagyjairól, sem a világháborús halottakról, vagy az 56-os forradalom hőseiről és áldozatairól, a felnövő ifjúságban ébren tartotta a keresztény-nemzeti szellemet, emlékműveket állítva Mindszentynek, képletes síremléket Nagy Imrének, kis kápolnát a helyen, ahol a Szentkorona a háború alatt földbe volt ásva. Folytathatók a felsorolást sokáig. Most elégedjünk meg annyival, hogy a Landshut-i magyarok emeltek elsőként (?) — már 1948 őszén! — a 2. világháborúban német földön elesett magyar katonáknak maradandó emlékművet.

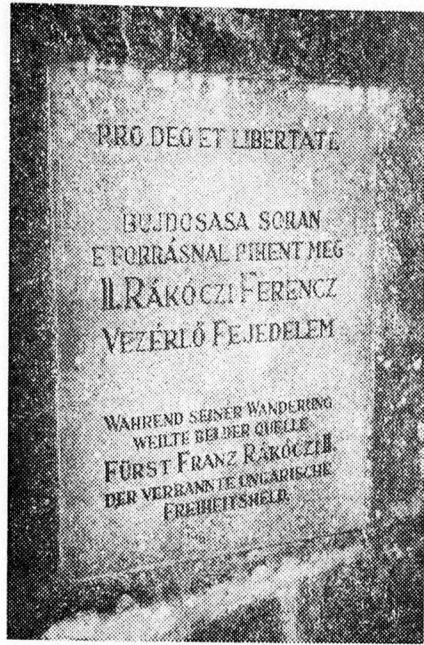
Méltóbb helyet keresve sem találhattak volna az emlékoszlopnak. Az erdős hegyoldalból csörgedező kis forrás a landshutiak számára is történelmi nevezetesség, ők nevezték el „Rákócziquelle”, azaz „Rákóczi forrás”-nak. Nem is véletlenül.

Egy honfitársunk révén került hozzánk fotokópiában a „Landshuter Zeitung” 1976 február 28-i száma s ennek első oldalán a nagybetűs cím: „Ein Brunnen mit Geschichte”, alcíme pedig: „Die Rákócziquelle erinnert an eine Episode des Jahres 1711” — szabad fordításban: Egy forrás, amelynek története van: a Rákóczi forrás az 1711-es év egy epizódjára emlékeztet. A kolumnás cikk (szerzője Dr. G. S.) egy régi metszetet is közöl „Franciscus Leopoldus Ragoczy” aláírással és egy fényképet a Schönbrunn-i „Rakoczyquelle”-ről az emléktáblákkal. Látni fogjuk, az évszám vitatható. De ez nem is lényeges. Az a fontos, hogy a helyi emlékezet nem felejtette el „Raguzi” (többféleképp írva!) magyar fejedelem és szabadsághős nevét, amely a bajor történelem egy viharos időszakához kapcsolódik. Iskolai tanulmányainkból tudjuk, hogy az ún. „örökösödési háborúban” a francia „Napkirály”, XIV. Lajos háborút indított a Habsburg császár ellen, Miksa Emánuel bajor választófejedelem és II. Rákóczi Ferenc szövetségében. Kezdeti sikerek után azonban Ausztria szövetségesei, Savoyai Jenő herceg és Marlborough vezérletével, döntő győzelmet arattak a bajorországi Höchstättnél. Miksa Emánuelnek menekülnie kellett, az osztrákok megszállták Bajorországot, jókora területeket kihalítottak belőle s a Habsburg birodalomhoz csatoltak. Landshutot magát tartományi székhellyé tették megtömvén osztrák katonasággal és kémmekkel.

A Höchstätti vereség súlyos következményekkel járt a Rákóczi szabadságharcra nézve is. A landshutiak úgy tudják, hogy miután a hadiszerecnse hűtlen lett hozzá, a menekülő Rákóczi kis lo-

vascsapatával egy éjszakára ennél a forrásnál pihent meg s kijátszva az ellenség éberségét, észrevétlenül — kis erdei utakon, ösvényeken, — „a legrövidebb úton” — nyargaltak Franciaország felé.

Így a helyi hagyomány, — amely a lényegyet tekintve — itt-ott kiigazításra szorul.

Márványtábla a Rákóczi Forrás mellett emelt emlékoszlopon

Cserháti fotó

Rákóczi maga valószínűleg soha nem járt Landshutban, illetve a később róla elnevezett Schönbrunn-i forrásnál. Esetleg — bár erre sincs bizonyíték — portyázó kuruc lovascsapatok velődhetek oda a háború folyamán.

Az eddig vázoltak alapján természetesen nem kerülhetett sor a bajor Választó és Rákóczi személyes találkozására sem, amelynek Bécs lett volna a színhelye. Arra is emlékezhetünk, hogy Rákóczi Miksa Emánuel szerette volna látni a magyar trónon, aki mint fiatal, ambícióktól fűtött hadvezér vett részt a magyarországi felszabadító háborúban. A München-Schleissheim-i kastély pompás, „Viktoriensaal” elnevezésű termében 9 nagyméretű olajfestmény örökíti meg a török-háború nagy eseményeit, kezdve Bécs ostromán, majd Érsekújvár, Párkány, Esztergom, Buda bevételével, folytatva a Siklós-Nagyharsányi és szerémségi csatákkal, egészen a háború végét jelentő Nándorfehérvári (Belgrádi) győzelemig, amely a bajor „Kurfürst” legnagyobb haditette volt. Nem véletlen hát, hogy Rákóczi épp benne látta a magyar királyjelöltet!

Az ónodi országgyűlés, amely „Eb ura fakó! József császár nem királyunk” felkiáltással detronizálta a Habsburgokat, a kurucok táborában is megosztottságot keltett. Rákóczi legvittebb főtisztjei közül is többen elpártoltak tőle, a trencsényi csata és a szatmári béke után pedig nem maradt más hátra, mint a menekülés. Bizony nem a „legrövidebb úton”, ahogyan az említett Landshut-i újság írta. Rákóczi előbb Lengyelországban szötte tovább diplomáciai terveit, aztán csalódva Danzigon keresztül Angliát érintve (Nem engedték partra szállni!) jutott el Franciaországba, de innen már csak Rodostó várt rá.

Ami a Rákóczi forrást illeti, tudjuk hogy a landshuti polgárok már 1867-ben nyilván tartották és gondozták a kis forrást, ahová azóta is szívesen kirándulnak. Sajnos, az újabban épített közeli országút zaja némileg zavarja az árnyas hely üdítő csendjét. A forrás vize kisebb költáblába foglalt egyszerű vascsőből csor-

dogál, fölője domborított nagybetűkkel vésték, félkör alakban magyarul: RÁKÓCZI FORRÁS. Balra tőle egy padot is lettek a pihenni vágyóknak. Ezt a történelmi helyet és szép természeti környezetet választották ki a landshuti emigránsok a világháborús magyar katonáimlék számára.

A terméskövekből épített négyzetes oszlopra két nagy márványtáblát helyez-

Európai körúton Miklósházy püspökkel

Május 3-án kezdte meg a külföldi magyarok püspöke, Miklósházy Attila idei európai körútját, amely számos katolikus közösséghez vezette el mindenki örömeire. „Főhadiszállása” idén a kölni Mindszenty-bázisban volt, ide közelebb estek az észak-németországi városok, mint Münchenhez. Utjain a németországi főlelkész kísérte. Az utazások előtt a Mindszenty-ház kápolnájában mutatta be a püspök a szentmiséldozatot, a jelenlevő lelkészek koncelebráltak vele. A kápolnát dr. Serei Károly SJ egyetemi tanár rendezte be izlésesen és otthonosan, magyar szentek képeivel. A Mindszenty-ház s egyben a kölni egyházmegye magyar lelkésze, Bereczki Béla, szeretettel fogadta őket és kiváló főztjeivel gondoskodott az időnként megéhező gyomroknak ízletes ételek előteremtéséről.

A fent említett napon látogatta meg a püspök atya az Essen-i Misszióhoz tartozó Duisburg-i magyar központot, Major Márk essen-i lelkész kíséretében. Lelkes prédikációját a hívek örömteli várakozással fogadták — ez vonatkozik kivétel nélkül minden kisebb, vagy nagyobb magyar központra. Nyugat-Európában tervszerűen látogatja végig a katolikus missziókat püspökünk, bátorítja, buzdítja a híveket, nem kevésbé a lelkészeket. Egy-egy ünnepélyes főpapi mise után mindenki szót válthat vele — a legtöbb helyen nem fordult meg eddig magyar főpásztor.

MIKLÓSHÁZY PÜSPÖK MÜNCHENBEN

Kárpát fotó

Emberi igény — még a köszönetet-hálát nem váró önzetlen-áldozatos munka és élet igénye is — az elismerés. A püspök minden alkalommal megköszöni a helyi lelkészek, segítőinek, a közösség szervezőinek önzetlen és nem mindig elismert munkáját. Kéri a hívek

tek. A szembenlévő oldal tábláján közepesen nagy betűkkel olvasható: IN MEMORIAM. Alája koronátlan magyar címet faragtak. Legfelülre Rákóczi híres kiáltványának latin kezdősorát írták: „Recrudescunt vulnera inclytae gentis hungaricae” (=Újra felfakadnak a nemes magyar nemzet sebei). Az emlékoszlop másik oldalán lévő tábla fényképét közöljük. Sajnos, egyik táblán sincs évszám s az sincs feltüntetve, kik tették oda. Ezek azonban a helyszínen kis utánjárásal könnyen megállapíthatók.

további áldozatos együttműködését — imádságban is! —, hogy fennmaradjon a magyar közösségek és lassuljon a felszívódás. Nem kevésbé fontos a hívek egyéni és közösségi megszentelődése a személyes Isten-kapcsolaton keresztül, amit köznapi szóval keresztény életnek nevezünk.

A következő napokban tiszteletét tette Miklósházy püspök az Aachen-i megyéspüspöknél, Dr. Klaus Hemmerle-nél és Münster püspökénél, Dr. Reinhard Lettmann-nál. Mindkét helyen szívélyes fogadtatásban részesült, s a megbeszélések alkalmával kifejezte köszönetét az egyes egyházmegyék püspökeinek, a püspökségek referenseinek, hogy a II. világháború óta gondoskodtak a magyar anyanyelvű hívek lelkipásztori szükségleteiről. Az elismerés kifejezése fontos olyan időben, amikor az általános felfogás szerint a külföldi missziók leépítését tervezik — különösen a volt vasfüggöny mögötti nemzetek (volt) menekült csoportjainál. Azt még bizonyítanunk kell — ahol fennáll a körülmény —, hogy most vendégmunkások jönnek Magyarországról, menekültek helyett. Más kérdés, milyen mértékben igénylik a vendégmunkások a lelki gondoskodást?

Természetesen ugyanez volt a megbeszélések fő pontja a többi püspöki látogatás alkalmával is. A német püspökök fő érdeklődése a külföldi magyarok püspökének személye, majd munkaterülete felé irányult. Kivétel nélkül elismeréssel nyugtázták, hogy Attila püspök egyetemi tanár és a jezsuita rendhez tartozik. (A rend szabályai szerint, ha tagjai közül valakit püspökké szentelnek, megszűnik a hivatalos rendi tagsága. A rend nem rendelkezhet vele — más feladatot kap Rómából.) Az előbbieknél még fokozottabb tetszést aratott a tény: Attila püspök a torontói főegyházmegye papképző szemináriumának a dékánja, német nyelverületen ezt rektornak, vagy régensnek hívják. Ez a tény, illetve feladatkör mély lelkiséget feltételez, csak ilyen egyházi személyre bízhatja egy egyházmegye papjainak, teológusainak képzését. Egy szemináriumi régens nem lehet konzervatív: nem tudná a jövő évtizedes munkájára a papjelölteket felkészíteni. De nem lehet túlságosan haladó sem, ez hínáros talajra vezethetné az új iránt érdeklődő fiatalokat. Jézus Krisztust kell vallani, élni és hirdetni.

Érdekes módon a püspökök egy részében csodálkozást — egyeseknél kétséget — keltett a tény: a torontói egyetem hét egyházi (egy katolikus, a többi protestáns) kart ölel fel és az oktatás rendszere részben ökumenikus: egyes tárgyak protestáns karon való hallgatását, vizsgáját elfogadja a katolikus kar is. (Nem a tanárok oktatnak ökumenikusan, minden tanár a „saját” egyházának tanításait adja elő.) Amerikában ez valószínűleg járható út, itt azonban ismeretlen; német szokás szerint ez — ha

(Folytatás a 6. oldalon)

KÖNYVESPOLC

BOLDOG VÁRAD. Szerkesztette: **Bálint István János.** Héttorony Könyvkiadó, Budapest é. n. 1992). 856 o., 183 kép.

„Minek nevezzelek?” Minduntalan a híres Petőfi vers címe és végsora jutott az eszembe, miközben ismerkedtem a hatalmas, izléses kiállítású és igényes tipográfiájú kötettel. Szöveggyűjtemény, antológia? Nagyobb részében kétségtelenül az, de az elnevezés szürke, semmit sem mond a minőségről. A cím, amely a nemes egyszerűségű tompa sötétzöld külső borítólapon a győri Szent László herma képe fölött egyedül áll, az „Emlékkönyv” minősítését sugallja. Valóban, ez talán a legmegfelelőbb műfaji meghatározás, hiszen a szövegek jóformán mind az 1944-ig terjedő múltra vonatkoznak. De mégsem a szó szorosabb értelmében, mert Tempfli József, a várad egyházmegye nyolcvanegyedik, mostani főpáστοra előszava és Tőkés László református püspök „Nagyvárad legyen áldott!” című bevezetője a jövőt is nézi. Egyik írás sem a közéleti szemlélyiségek ilyen helyeken szokványos szövege. Szívvvel írták olyan emberek, akik sorsközösségben élnek a várossal.

A kötet javarésze valóban szöveggyűjtemény, de nemcsak már megjelent írásokból. Nem egy szemelvény kiadatlan kéziratból való. Nyolc nagy fejezet követi egymást, címként egy-egy ódon vetetű idézettel. „László király jeles nagy és szép monostort építtete és püspökséget szörze vala, és nevezé azt a várad Váradnak...” Ez áll az első és legterjedelmesebb fejezet élén, amely Várad történetéről szól a kezdetektől a 16. század végéig. „Várad szükségére milliót sem szánék rendelni, csak volna honnét...” cím alatt Pázmány Péter kora, meg a város és az emberek sorsa elevenedik meg Várad elestéig 1660-ban. „Elfoglaltatott Várad, szív nélkül maradt Erdély...” — jól érezteti, miről szólnak a szövegek: a törökvilágról, a visszafoglalásról és a város életéről a 17. század végéig. Várad a 18. század elejétől a reformkorig terjedő időben jellemzően más idézet-címet kapott: „Magyarország legcsinosabb városainak egyike...” A 19. századot átfogó fejezet élén álló idézet: „Nagyvárad lakosai a szabadságra megérették...”. „...Várad, kinek nem látni mását...” cím alatt a századforduló és Ady Endre városa elevenedik meg emlékezőekben, anekdotákban, hírekben. A 19—20. századi város templomairól, művészetről, emlékekről szól: „...Az mennyei királyné asszony városa Várad”. Javarészt verses antológiát nyújt az utolsó nagy fejezet: „Nagyvárad, költők kedvese...” Ezután következnek a képek, összesen 183. Nemcsak történelmi nagyságok és emlékek sorakoznak föl, helyet kaptak, mint a szövegekben is, a hétköznapi névtelenjei is. A színes reprodukciók sajnos nem érik el a külső borítéklap Szent László herma-képének a minőségét. Több mint 20 oldalt tesz ki a „Régi nagyvárad utcák, terek” felsorolása az 1920 és 1940 közti román és 1940—1944 közötti magyar nevekkal. „Nagyvárad magyar lapok jegyzéke 1862—1944” és a szerkesztő Bálint István János szemelvényei „Várad művelődéstörténeti adattára 1000—1944” című művéből „Adalékok Várad művelődésének történetéhez, 1000—1660” címmel, zárják le az adatközléseket. Terjedelmes irodalomjegyzék és Névmutató után találunk „összefoglalás” cím alatt egy „Utószót” és német nyelvű kis valódi összefoglalást.

A vaskos kötet egy magyar város

Szaktudás és halállista Romániában

Dankó László kalocsai érsek meghívására Tempfli József nagyvárad püspök a főegyházmegye papjainak július végén lelki gyakorlatot tartott. Megragadva az alkalmat, a „Kalocsai Néplap” interjú készített a nagyvárad főpástorral, elsősorban is arról érdeklődve: milyen ma a magyarok helyzete Romániában?

„Sajnos — mondotta a püspök — minél jobban telik az idő, annál inkább érezzük a visszarendezés tendenciáit. Világosan látjuk, hogy kormánykörökben is ugyanazok az emberek vannak, akik régen Ceausescu környezetében voltak. A román titkosszolgálat, besúgóhálózat ugyan formailag átalakult, most információs szolgálat, de legalább 60%-ban azok a tagjai, akik az úgynevezett 'szekusok' voltak. Amikor Iliescut erről megkérdeztem, azt a választ adta: „Szükség van a szaktudásukra”.

A katolikus egyházzal többek között ezt nyilatkozta: „Romániában az egyháznak nincs anyagi bázisa, a perselypénz, a temetési díj kevés intézménye-

ink, papjaink fizetésére. Ki kell mondanom, mi jóformán a Nyugat segítségéből élünk, amihez Magyarország — nehéz helyzete ellenére — szintén jelentős támogatást nyújt”. Példának megemlítette, hogy ő maga az egykori püspöki palota volt cselédszobájában lakik.

Az interjú végén a Szovjetunióban végbement fordulattal kapcsolatban monddta: „Amikor a moszkvai puccs volt, Románia minden megyéjében fel voltak készülve, hogy nálunk is puccsot hajtanak végre. A Vatra felállított egy névsort, hogy kiket kell likvidálni. Mint napfényre került, kijelölték azt is, hogy az ítéletet név szerint kinek kell végrehajtani. Bihar megye listáján másodikként szerepeltem, ami előkelő helynek számít, hiszen huszonhatan voltunk a névsoron. A helyzetre jellemző, hogy akiket a kivégzéssel megbíztak, azokat senki nem vonta felelősségre. Ma is jelentős posztokon vannak, például egyikük a katonai körzet parancsnoka. A halállistát az újságok is közölték, összeállítói mégis büntetlenül maradtak”.

A hercegnő házassága - ?

A világsajtó nagy szenzációként közzéte a hírt, hogy a Vatikáni bíróság érvénytelennek nyilvánította Caroline monacói hercegnőnek Philippe Junot „világfiával” (playboy!) kötött első házasságát. Ez azért is feltűnő, hiszen a hercegnő másodszor is férjhez ment. Ebből a házasságból három gyermek született, a férj azonban egy autószerencsétlenségben meghalt. Az eset a médiában természetesen sokféle híresztelésnek, találgatásnak adott tápot és sok katolikus hívőt is elbizonytalanított. A müncheni Szabad Európa Rádió az eset kapcsán pl. az alábbi telefonüzenetet kapta egy hallgatójától:

Ma hallottam az olasz rádióban, hogy egy vatikáni bíróság kimondta Carolina monacói hercegnő Philippe Junot francia playboy-jal évekkkel ezelőtt nagy fényvel megkötött házasságának érvénytelenségét. Ez enyhén szólva megdöbbenített. A Grimaldi család sarjai az elmúlt évek során bőségesen gondoskodtak botrányokról és egyáltalán nem tűntek ki jámborságukkal. S most a Vatikán, mely annyira kárhóztatja a válást, felbontja ennek a „hölggy”-nek (az a kifejezés, amellyel illetnem kellene, nem szalonképes) a házasságát. Az én félresikerült házasságomat nem bontotta fel, pedig, hívő ember lévén, megpróbáltam. Hát igazság ez? Úgy látszik a Vatikánál is a rang, a protekció és a baksis a döntő.

A SZER egyházi adásának szerkesztője, dr. Frank Miklós, úgyis mint egyházjogász, az alábbiakat válaszolta:

A vatikáni törvényszéknek, a Rotának ez a döntése engem is meglepett. Megértem hallgatónk felháborodását.

nagy múltjáról ad rendkívül változatos képet, nemcsak a nagy, felemelő dolgokról, hanem a hétköznapi valóság sötét és triviális oldaláról is. Nem kritikai történelmi mű, az idézett szövegek állításai néha vitathatók. De a múlt ilyen felidézése párját ritkítja és rendkívül tanulságos az egész magyar történelem szempontjából is. Együttal a jövőbe is tekint. Ezért írja Tőkés László bevezetője végén: „Ha katolikus volnék, Szent Lászlót hívnám segítségül, hogy ne hagyja városát. Az ő szellemében kérem Istent, hogy tartson meg és emeljen fel, áldja meg Nagyváradot.”

Bogyay Tamás

Magam is azon a véleményen voltam, hogy másodfokon el fogja utasítani a kérelmet, márcsak azért is, mert a nyilvánosság rivaldafényében állók ügyét, főként ha életük nem éppen mondható példásnak, különös szigorral szokta elbírálni, éppen azért, hogy megmutassa: sem rang, sem protekció, sem „baksis” —ahogy hallgatónk kifejezte — nem számít, hanem csak a tények.

Mármost a tényeket, amelyek ehhez a döntéshez vezettek, nem ismerem. Az Egyházi Törvénykönyv nagyon pontosan és részletesen megállapítja azokat az okokat, amelyek egy házasságot érvénytelenné tesznek. A legfontosabbak: a szabad döntés hiánya, vagy a házasság valamelyik lényeges elemének kizárása, amilyen a fölbonthatatlanság, a gyermekáldás elfogadása vagy a házastárs egyetlen és kizárólagos mivolta. Ha ezek közül a házasság megkötése pillanatában ez egyik fél valamelyiket kizárja, a házasság nem jött létre, azaz érvénytelen. Ha ez a tanúk kihallgatása és írásos dokumentumok vizsgálata alapján bizonyítható, akkor mondja ki az egyházi törvényszék a házasság semmisségét. Tekintettel arra, hogy az eljárás közel egy évtizede húzódik, és ismerve a római Rota rendkívül szigorú praxisát, fel kell tételeznem, hogy Carolina házassága, minden külső látszat ellenére, nem volt érvényes, mert az imént felsorolt elemek közül valamelyik hiányzott. De szeretném külön hangsúlyozni: nem egy érvényes házasság felbontásáról van szó — erre még a pápának sincs hatalma — hanem annak megállapításáról, hogy a házasság nem jött létre.

Ami mármost hallgatónk személyes házassági tragédiáját illeti, fel kell tételeznem, hogy az ő házassága a megkötés pillanatában érvényes volt, vagy pedig nem sikerült az érvénytelenséget minden kétséget kizáróan bizonyítani. — Szeretném még hozzá tenni, hogy a katolikus egyház nem annyira a válást, mint az újraházasodást nem tudja elfogadni, mert nem vonatkoztathat el Jézus világos szavaitól: „Aki feleségét elbocsájtja és másikat vesz, házasságot köt”. Ugyanakkor mély megértéssel tördök azokkal, akik elváltak és újra házasodtak, hogy megmaradjanak Isten és embertársaik szeretetében.

(A SZER adása alapján)

EUROPÁI KÖRÚTON
MIKLÓSHÁZY PÜSPÖKKEL

(Folytatás az 5. oldalról)

nem is megkérdőjelezendő, de legalábbis megkérdőjelezhető — megoldás. Megfigyelésem és véleményem szerint Németországban nem jöhetne létre ilyen együttműködés — kérdés: lenne-e rá szükség és mivel kecsegtethetne az eredmény?

Elismerően nyilatkoztak a püspökök — az elmúlt évek alkalmáikor is — a hatalmas, szinte beláthatatlan feladatról, amelyet egy külföldi honfitársak számára rendelt püspököknek végeznie kell. Attila püspök kérésére: viseljék gondját és támogassák továbbra is a magyarokékat egyes egyházmegyei pasztorációját, minden püspök pozitív választ adott, ami erősíti a reményt, hogy a közeljövőben nem csökkentik a lelkészpapság számát — valódi, vagy „megállapított” létszámcsökkenés miatt. Más kérdés, hogyan támogatják lelkészüket az egyes missziók és a kisebb központok hívei. Ha „elfogynak” a hívek, nincs szükség lelkészre.

*

Május 7-én Attila püspök Skandinávia-i látogatásra repült Göteborgba. (Szívesen vennénk beszámolót az ott történekről!) Május 26-án a nemzeti magyar zarándoklat alkalmával találkoztunk vele Lourdes-ban, majd 31-én a berlini magyar közösség látogatásával folytatta vizitációs útját.

Minden közösség köszöntötte a hívek bevonásával a püspököt és a főpapi szentmiseáldozat bemutatása után a missziós tanács világi vezetője (vagy más valaki) beszámolt a misszió munkájáról.

Ahol van lehetőség csoportok alakítására és ahol dolgoznak, élnek is csoportok, mind bemutatták tevékenységüket, a szívbeli öröme derítő gyermekversek elmondásától kezdve a nyelvviskoláig, a cserkészmozgalmon, a kulturális munkán, a felnőtt-továbbképzésen keresztül a szeniorok klubjág. Minden lelkész és közössége megtette a tőle telhetőt, ezért eltekintek az egyes közösségek programjának ismertetésétől.

Június első hetében Attila püspök meglátogatta a Paderborn-i megyéspüspököt, Dr. Johannes Joachim Degenhardt személyében, dr. Kada Lajos érsek-nunciust, Heinz Joachim Justus prelá-tust, a Német Püspöki Kar központjának a külföldiekkel foglalkozó nemzeti igazgatóját (Nacionaldirektor), Dr. Raimund Aumann prelá-tust, Dr. Ludwig Averkamp Osnabrück-i megyéspüspök helyett — betegség miatt — Dr. Heinrich Heitmeyer prelá-tust, majd Berlin püspökét, Georg Kardinal Sterzinskyt.

Pünkösöd vasárnap a Münster-Paderborn-i közösségeket látogatta meg a püspök Hagenben, pünkösdhétfőn a Hamburg-i közösséget, majd május 14-én, vasárnap az Aachen és környékéről egybegyűlteket. Paderborn és Münsterben Bagossy István, Hamburg és Berlinben Rasztovác Pál, Aachenben Szigeti István, Münchenben dr. Cserháti Ferenc látja el a lelkesítő teendőket. Hagenban, Aachenben és Münchenben (visszatérte után, július 12-én) kiszolgáltatta a bér-málás szentségét mindazoknak, akik váltalták az elkötelezettséget: Krisztus nagykorú világi apostolaként élni és élő tanúságot tenni hitükről.

Mindenhol örültek a püspök atya látogatásának, egyes helyeken ezt fokozottan lehetett érezni a bensőséges hangulaton. Valaki ezt így fejezte ki: „Már nem vagyunk elárultak. Van püspök atyánk, aki (lelki) gondot visel reánk.”

Fejős Ottó

Az élet könyvéből

AUSZTRIA

Linzi: Keresztelés: Május 24-én a Neue Heimat-i templomban megkeresztelték **Potlog Rómeót**, P. Demeter és Demény Erzsébet fiát.

Május 24-én **Gendur Juditot**, G. József és Molnár Julianna leányát, és május 31-én — ugyanott — **Márton Erikát**, M. Tibor és Márton Irén leányát vezették az első szentáldozáshoz.

Halottunk: Tóth Franciska, szül. Gulyás, csökei lakos volt, Kiss Erzsébet édesanyja 74 éves korában hunyt el. Kiss Erzsébet Welsben, Linzerstr. 194 sz. alatt lakik. A halottunkat Bánátban temették el.

NÉMETORSZÁG

Essen: Keresztelés: Június 20-án szép szertartás keretében, a nagyszülők és számos hívó jelenlétében kereszteltük **Rottár René Vincét**, R. Gyula és Mohaupt Judit gyermekét. A keresztelési szertartás szépségét Laffers Caroline Bernadette zenei betétekkel ékesítette.

Frankfurt: a kereszttség szentségében részesült **Ihász Timea**, I. Tibor és Gyöngyi kisleánya. Imádkozzunk érte, hogy növekedjék erőben, egészségben.

Szentségi házasságot kötöttek május 15-én a Wiesbaden-Kiedrich plébánia templomban **Orosz János** és **Florin Petra**. Sok boldogságot!

Köln: **Halottaink:** **Koczka Sándorné** szül. **Vida Gizella** kölni lakosú hívünk hosszú betegsége után június 8-án, 43 éves korában elhunyt. Temetése június 16-án a Köln-Chorweiler-i temetőben volt. — **Rédey Gáborné** szül. **Kézdí Ibolya** kölni lakosú hívünk, hosszasan tartó, de türelemmel viselt betegsége után június 25-én, 66 éves korában elhunyt. Élete összekapcsolódott a Köln-i és környéke magyarságával, évtizedeket töltve férje oldalán minden nemes ügy szolgálatában. Temetése július 2-án a Köln-Longerich-i temetőben volt. — Adj Uram, örök nyugodalmat nekik! Az itt maradt szeretteiknek pedig add meg a Te vigasztaló kegyelmedet!

Te Deum az OLI-ban

Nevezetes nap volt május 30-a az Országos Lelkipásztori Intézet Katolikus Társadalomtudományi Akadémiája életében, az első évzáró és bizonyítványosztás napja. Az Akadémia 1990-ben alakult avval a céllal, hogy a keresztény felnőttek nevelésnek műhelyt teremtsen, különös tekintettel a társadalomtudományi, szociális és kulturális kérdésekre.

Első kurzusának annak idején különös aktualitást adott a Szentatya 1991 augusztusi látogatása, és az a tény, hogy ezt az évet a pápa — a Rerum Novarum 100. évfordulója alkalmából — emlékévének, és egy új szociális enciklika kimunkálási idejének nyilvánította. A KATTA az alábbi tagozatokban működik:

— A társadalomtudományi tagozat, — a gazdaság, vállalkozás, egyházközség tagozat, — a keresztény kultúra az iskolában, — a keresztény kultúra a felnőttnevelésben, — a kereszténység és tömegkommunikáció tagozat, — európai kultúra és kereszténység idegen nyelven tagozat.

Bensőséges ünnepség keretében 152-en kaphatták meg bizonyítványaikat.

Dr. Tomka Miklós, a KATTA igazgatója bevezető szavaival értékelte a katolikus értelmiségképzés e fiatal intézményének eddigi tevékenységét. Beszélt a jövőről, a távlatokról, — milyen feladat vár az itt végzettekre. 1992 őszén új lendülettel indulunk — mondotta — a KATTA nemcsak Budapesten, három vidéki helyszínen is indít kurzusokat, és új kezdeményezés a szociális képzés, a karitász munkatársak tagozatának elindítása.

A beszámolót és bizonyítványosztást mise követte, amelyet Angelo Acerbi pápai nuncius Brückner Ákos-sal, az OLI igazgatójával koncelebrált.

„Téged Isten dicsérünk, ...” hangzott a hálaadó ének, betöltve a Kórház utcai Szent József kápolnát, az egész épületet, amely olyan sokat látott az elmúlt évtizedekben, és most az újjászülető keresztény szellemiség hangját visszhangozza. Mindenki, aki ott volt, érezte, mennyire hiteles, felemelő, ugyanakkor felelősségre ébresztő a mise zárószava:

*Menjetelek, küldetésetek van.
Istennek legyen hála.*

— dó —

Hírek - események

A Magyar Püspöki Kar júniusban tartott nyári konferenciáján a lemondott Várszegi Asztrik pannonhalmi főapát helyére dr. Ternyák Csabát, a római Magyar Intézet rektorát választotta püspökkari titkárrá. A római Magyar Intézet vezetését pedig dr. Gonda Imre, egri teológiai tanár veszi át. A konferencia három fontos nyilatkozatot tett közzé: a katonai szolgálatot teljesítő fiatalok lelki gondozásáról, a katolikus iskolákról és a gyermekek hitoktatásra való beiratásáról.

*

Július 10-én a Vatikánban egy küldöttség II. János Pál pápának címözve nyílt levelet adott át 65 ezer osztrák, német, svájci, holland és belga hívő aláírásával. Az aláírók azon meggyőződésüket juttatják kifejezésre, hogy a papi szolgálatra nemcsak a nőtlenség, hanem a házasságban élők is hivatottak, emlékeztetve arra, hogy az Újtestamentum nem tartalmaz semmiféle megkötést e téren, és sürgetik a papi cölibátus kánonjogi követelményének a megszüntetését a katolikus egyházban. A papi nőtlenség követelményét a II. Lateráni zsinaton írták elő 1139-ben. Ez az előírás a levél szerint nagyon sokakat távolít el az egyháztól és a papi hivatástól. (M. K.)

*

Kalkuttai Teréz anyának ítéltek oda idén a 60 ezer dollár értékű UNESCO „Békére nevelés” elnevezésű díját. Mint ismeretes, Teréz anyát már Nobel-békedíjjal és Templeton-díjjal is kitüntették.

*

Angelo Sodano vatikáni bíboros államtitkár egy Sevilében rendezett sajtókonferencián, ahová „Az 1992-es Expo Szentszéki Napja” alkalmából utazott, hangsúlyozta, a sok hű apostol között mindig van egy, aki elhagyja az Urat. Évente 7 és 8 ezer között mozog a pápa szenteltek létszáma, akik közül körülbelül ezren fordítanak hátat papi hivatásuknak.

*

A Római Kúria legfőbb bírósága, a Rota, 1961 és 1970 között kerekelt 6700 házasságot érvénytelenített lélektani vagy egészségügyi okok miatt. A 7253 benyújtott érvénytelenítési kérelem 92,4 %-át pozitívan bírálták el. A házasságra való alkalmatlanság oka a megvizsgált esetek közül 71,2 %-ban a férfinál, 26,4 %-ban a nőnél és 2,4 %-ban mindkét félnél jelentkezett.

*

Június 14-én, vasárnap, Szentháromság napján a Szent Péter bazilikában bemutatott délelőtti szentmise során II. János Pál pápa 18 nemzet 49 diakónusát szentelte páppá. Különösen jelentőséget tulajdonított a papszentelést, hogy néhány hónappal ezelőtt jelent meg a papképzés mai problémáival foglalkozó „Pastores Dabo Vobis” pápai buzdítás. Homíliájában a pápa a szolgálati papság jelentőségéről beszélt. „Jól tudjátok, hogy a mai papszenteléssel, mondotta, mindannyian megkapjátok a hatalmat Krisztus teste és vére fölött. Tudjátok, hogy hatalmatok lesz eme áldozat szentségi módjában való megújítására és bizonyos értelemben ti magatok is Krisztussá tesztek. A papságra vonatkozó igazság szava oly nagy, hogy szinte lebetetlen kifejezni. Bizzuk tehát ezt az Igazság Lelkére, Ő segítse nap nap után szolgálati papságotok járadozásait.” (V. R.)

*

A kommunista rezsim összeomlása óta először tartották meg az albániai Shkodrában, régi nevén Scutari-ban, a város kegyképeinek, a „Jó Tanács Anyja”-nak ünnepét. Az ünnepségen jelen volt Bécs kiérdemesült érseke, König bíboros is, minthogy a törökök által 1476-ban el-

pusztított kegyhelyet 1885-ben az osztrákok ajándékként építették újjá.

*

A Kanadában elhunyt költő, Tűz Tamás hamvait, július 10-én, a Győr várostól adományozott díszsírhelyen helyezték örök nyugalomra. Az engesztelő szentmisét a Szentlélek templomban Pápai Lajos győri megyéspüspök celebrálta nagy papi segédlettel. A költőt — mint arról már hírt adtunk — Győr város nemrégiben díszpolgárává nyilvánította.

JOSEF STIMPFLE PÜSPÖK

ROBERT SCHUHMANN DÍJAT KAPOTT

Josef Stimpfle augsburgi püspök kapta az idei Robert Schumann nemzetközi kitüntetését. Az augsburgi püspökség nyilatkozata szerint a kitüntetéssel a püspök érdemeit kívánják elismerni, melyet európa népeinek szellemi és kulturális örökségének megőrzése terén vívott ki. A kitüntetés, amelyet a francia államfőiről és „Európa atyjáról” neveztek el, eddig 26 jeles személyiség kapta meg, az elmúlt évben Antall József miniszterelnök. Stimpfle püspök a vatikáni kulturális bíboros, Paul Poupard után a második egyházi méltóság, akit ez a megtiszteltetés ért. (KIPA)

ZSIDÓ-KATOLIKUS MEGEMLEKEZÉS TOLEDÓBAN

Közös ünnepségen emlékeztek meg Toledóban a zsidók Spanyolországból való kiűzetésének 500. évfordulójáról. Az emlékünnepségre az Egyesült Államokból is számos rabbi érkezett Toledóba, mely a zsidó kultúra központja volt. Katolikus részről Marcelo Gonzalez Martini bíboros, Toledó érseke és Spanyolország tiszteletbeli primása, valamint Ramon Torrella Cascante, Taragona érseke volt jelen az ünnepségen. Torrella érsek beszédében arra szólította föl a spanyol államot, hogy valamilyen formában vonja vissza az 1492-es kiutasítási rendeletet. Samuel Toledano, a spanyolországi zsidó közösségek főtitkára a KNA hírügynökségnek elmondta: „Reméljük, hogy Juan Carlos király nyilvánosan kifejezi sajnálatát a zsidók 500 évvel ezelőtti kiűzéséért, s ezáltal a rendelet, mint történelmi tévedés „érvénytelenné” válna. Szerinte a megemlékezés alkalmat teremt annak tisztázására, mennyire járultak hozzá a zsidók és a mohamedánok is, a spanyol történelem alakulásához.

A granadai iszlám királyság meghódítása után 1492-ben a „katolikus királyok”, Izabella és Ferdinánd március 31-én úgy rendelkeztek, hogy minden zsidó vallású alattvalónak el kell hagynia Spanyolországot. Ma mintegy 15 ezer zsidó él ismét Spanyolországban. (M. K.)

*

Az újjáéledő antiszemitizmus problémája volt a témája annak a párizsi nemzetközi konferenciának, amelyet az UNESCO székházában tartottak. A találkozó többek között résztvevő Mitterrand francia köztársasági elnök, Rita Süsmuth, a német parlament elnöke, Spadolini, az olasz szenátus elnöke, valamint Sirat főrabbi, a párizsi egyetem tanára.

Újdonság!

Most jelent meg!

EMBER MINDHALÁLIG

Billédi Ilona könyve a Bánság szülőtte, Temesvár nagy fia, dr. Fodor József prelátus életéről (1907—1990).

A szép kiállítású, részben színes képekkel dokumentált könyv ára 25.— DM. Megrendelhető: KUPA, Distelfinkweg 21, D-8000 München 60. ☎ 089/864 44 24.

ELTEMETTÉK TOMASEK BIBOROST

Frantisek Tomasek bíboros, Prága ny. érseke, augusztus 3-án, 93 éves korában Prágában elhunyt. Neve — ahogy Mindzentyé Magyarországon — a kommunista diktatúra elleni küzdelem szimbóluma lett Csehszlovákiában. Augusztus 12-én ünnepélyes gyászmise keretében a prágai Szent Vitus székesegyház kriptájában helyezték örök nyugalomra. A szentmisét Angelo Sodano vatikáni bíboros-államtitkár mutatta be, vele együtt koncelebrált többek közt Paskai László esztergomi-, Glomp varsói-, Groer bécsi bíborosérsek is. A gyászszertartáson jelen volt Antall József miniszterelnök, Helmut Kohl német szövetségi kancellár, Lech Walesa lengyel- és Thomas Klestil osztrák köztársasági elnök a nagyszámú hívőkkel együtt.

† SZAKOS GYULA püspök

Székesfehérvár kiérdemesült püspöke, az Egyházi Szeretetszolgálat volt elnöke: dr. Szakos Gyula 1992 június 20-án, életének 76., papságának 54., püspökké szentelésének 13. esztendejében elhunyt. Röviddel szentmiséjének bemutatása után, rózsafüzért imádkozva érte a halál.

Az elhunyt püspök a szombathelyi egyházmegyéből, Sótonyból való, teológiai tanulmányait Bécsben végezte, ott doktorált és ott is szentelték páppá 1939-ben. Előbb káplán volt Kőszegen, majd Szombathelyen püspöki szertartó, illetve titkár. 1940-től 1948-ig püspöki irodaigazgató, majd plébános Zalaerdőn, aztán Sárváron. Segédpüspökké a Szentatya 1979-ben nevezte ki, három évre rá pedig székesfehérvári megyéspüspökké. Elérve a korhatárt, 1991-ben lemondott. Jelmondata volt: „In caritate servire” (= Szeretettel szolgálni). Egész élete ennek a gondolatnak a jegyében állt, valóban a szeretet püspöke volt. A temetési misét a székesfehérvári bazilikában Paskai László bíboros primás együtt mondta a halott utódjával, Takács Nándor püspökkel, a magyar Püspöki Kar számos tagjával az egyházmegyei papság és a hívők ezreinek imádságos jelenlétében. (F. M.)

† VOLLY ISTVÁN

A magyar népdalkutatás és néprajz jeles tudósa, Volly István 85 éves korában Budapesten meghalt. A szinkatolikus pestmegyei Pereg községben született, a budapesti Zeneművészeti Főiskolán Kodály tanítványaként végezte a zeneszerző szakot, később a szegedi egyetemen néprajzi doktorátust szerzett.

Első publikációja szülőfalujának karácsonyi népénekeit tartalmazza (1931); doktori disszertációját vallásos szöveggel élő régi Mária-énekekről készítette. A Szent István Társulatnál 1982-ben megjelent utolsó könyve 227 karácsonyi- és Mária ének gyűjteménye és tudományos értékelése. Volly István népdalgyűjtését az egész magyar nyelvterületen (Erdély, Felvidék, Moldva, Bukovina, Délvidék) folytatta, ezért sokszor kellett átverekednie magát „a szomszéd népek érzékenységéből” adódó akadályokon. Végül is gazdag szellemi kincsestárat hagyott örökségül. Az is jól emlékeztetünkben van még, hogy hazai tiltásokkal mitem törődve megjelent emigrációs cserkész-táborokban és tanított a népdalok szerzetére. A szakrális magyar folklór terén végzett gyűjtései, publikációi marandó értéket képviselnek. (— síj —)

**ANYAGTORLÓDÁS MIATT
SZÁMOS CIKKET A KÖVETKEZŐ
SZÁMUNKBAN HOZUNK.**

**A HOLLAND KATOLIKUS EGYHÁZ
A SZÁMOK TÜKRÉBEN**

Hollandia 15 millió lakosából 5,6 millió, tehát a népesség 37%-a katolikus. A holland egyház által nyilvánosságra hozott statisztika szerint, mely az 1991 márciusi helyzetképet tükrözi, a katolikusoknak csak 14%-a hallgat szentmisét vasárnaponként. Ez 2,4%-os visszaesést jelent az 1988-as adatokhoz képest. A keresztelek, bérmlások, egyházi esküvők és temetések is csökkentek. Különösen szembelűnő ez a házasságkötések vonatkozásában. 1982 óta a polgári házasságkötések száma 14,2%-kal nőtt, az egyházi házasságkötések száma viszont 28,3%-kal csökkent. A felmérés arra is rámutatott, hogy egyre kevesebben választják a papi, szerzetesi hivatást. A hét püspökségben összesen 2130 pap tevékenykedik, s ez 113-mal kevesebb, mint egy évvel ezelőtt. Növekedett ezzel szemben az állandó diakonusok és a lelképásztori kisegítők száma, melyben a nők aránya 30,6%. (KIPA)

A KERESZTÉNYEK SZUDÁNBAN

Szudán katolikus püspökei a múlt év végén körlevelet intétek híveikhez, amelyben rámutattak arra a kritikus helyzetre, amelyben a muzulmán többségű afrikai ország keresztény kisebbsége él. Megállapították, hogy a kormány nyílt diszkriminációs politikát folytat a nem-muzulmán és nem arab kultúrájú szudániakkal szemben. Az erőszakos iszlamosítási törekvések erőteljesen megnyilvánulnak az oktatásban. A szudáni püspökök hivatkoznak az ENSZ Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára, az Afrikai Egység Szervezete emberi jogokról és a népek jogairól szóló okmányára, amelyet Szudán egyaránt aláírt. A szudáni főpásztorok tiltakoztak az ellen, hogy a biztonsági erők állandóan zaklatják a papokat, a szerzeteseket és a világi keresztényeket, szabadulást és pénzt ígérve bebörtönözték nem muzulmánoknak, hogy térjenek át a muzulmán vallásra. A dokumentum befejező részében a főpásztorok buzdítják a keresztényeket, és felhívják a kormányt és minden jóakarátú embert, működjenek együtt a nemzet egysége, a nyomor leküzdése és a béke érdekében.

Az afrikai ország lakóinak száma 25 millió. Északi részén a 7. század óta behatólag arab népek keveredtek a bantú őslakossággal, délen pedig sötét bőrű szudáni törzsek élnek. A lakosság kétötöde arab, kétharmada követi a muzulmán vallást. Délen kevéssé terjedt el iszlám, az itt élő népesség többsége animista, illetve keresztény. Szudán 1956-ban angol-egyiptomi közös birtokból vált szuverén állammá, de a függetlenség elnyerése óta egymást váltó polgári és katonai kormányok nem tudták megoldani a véres polgárháborúba torkolló Észak-Dél ellentétet. (VR)

MEGHÍVÓ

A linzi róm. kat. Magyar Lelkészség Egyháztanácsa, a Felső-Ausztriai Magyarok Kultúr-egyesülete és a linzi 80. számú ÁRPÁD cserkészcsapat cserkészei szeptember 26-án, szombaton délután, a Jó Pásztor plébániatemplomban (Linz/Neue Heimat, am Steinbüchel 31) ünneplik

Msgr. GR. DR. KERNY GÉZA, pápai káplán, ausztriai magyar főlelkész 80. születésnapját, melyre minden tisztelőjét szeretettel meghívja a Rendezőség.

15 órakor: hálaadó szentmise a templomban, utána ünneplés a plébánia kultúrtermében. Információ: Sehnfelderstr. 6, A-4020 Linz/D.

APRÓHIRDETÉSEK

Megnyílt a Gondviselés Háza, Szociális Otthon Magyarországon, 3400 Mezőkövesd, Olajfa út 2 sz. alatti címen, a Zsóri gyógyfürdő mellett, a Probitas alapítvány működtetésével. 1-2-3 ágyas szobákban, földszintes épületben, egy szép park területén elhelyezést biztosítunk teljes ellátással idős, rokkant, vagy ápolásra szoruló személyeknek. Átmeneti üdülésre is vállalunk reumás betegeket. Az otthon működéséhez segítséget kérünk az AGROBANK, Mezőkövesd 359-98969, -8636-6064 számlaszámra. Várjuk szíves érdeklődésüket levélben vagy telefonon. ☎ napközben 40-12 063, vagy 20 óra után 40-12 575, dr. Deák Ferencné igazgató.

Budán, közel a Várhoz és a metróhoz modern garzonlakás hazalátogatóknak kiadó. Tel.: 01 341 46 24 vagy 093 33 20 34 (Svájc).

Eladó a VALLOMÁS c. dráma előadásjoga. Történelmi színmű Mindszenty bíboros vallatásáról. ☎ (D) 0203 / 43 72 03.

Szigligeten, stranddal szemben, gyönyörű fekvésű, körkialátású 1713 m² nyaralónak beépíthető ingatlan gyümölcsfákkal, valamint Szigliget beltüreltén 1500 m² ingatlan lakóépület beépítésére, továbbá Nagykovácsiban (Budapest központtól 13 km) 921 m² ingatlan ikerház lakóépület építésére alkalmas, közművesített, telepponnal rendelkezik, sürgősen eladó. Érdeklődés: dr. Bérczi, telefon/fax: 36 1 568 229 Budapest.

Bécsbe utazik? Olcsó privát szállás a város központjában. Telefon: 0043 1 93 11 58, FAX: 0043 1 52 62 595.

Eladó 100 m² alapterületű ház (3 szoba, konyha, fürdőszoba, zárt veranda) 400 öl kert, melléképület. Jelige: „Budapesttől 20 km.”

Szeretne lakást, házat Veszprémben vagy a Balaton partján olcsón vásárolni? Érdeklődjön: ☎ (D) 089 / 17 49 58.

3 szobás, bútorozott lakás telefonnal Budapest belvárosában kiadó. Frau Bangha-Szabó, ☎ (D) 089 / 39 17 44 vagy 089 / 98 14 84 (este). Cím: D-8000 München 40, Trautenwolfstr. 8. (Szeptember 15-e után érdeklődjének!)

Bentlakásért bármilyen munkát vállalom. Vendéglátóipar, kertészet, építőipar és egyéb. Megegyezés szerint. Nyugdíjas. Jelige: „Megbízható”.

Vidám, természetet és zenét kedvelő, sportos hölgy munkát vállal családnál, német nyelvetülően. A Doroc, H-3060 Páztó, Nagymező út 67.

Eladó Erdélyben, Marosvásárhelyen, központi 3 1/2 szobás összkomfortos két erkélyes, telefonos, bútorozott magántulajdonú lakás. Ára: 29.000.— DM, vagy 1,4 millió forint. Érdeklődni: Papp Vilmos, H-Baja. Telefon: 0036 79 25 244.

Budapesten a belvárosban 4 szobás, 120 m²-es öröklakás eladó. Érdeklődés 18 órától ☎0036 1 1188 073.

Érettségizett magyar, 48 éves asszony (olaszul is beszél), hosszabb időre is állást keres háztartásban vagy szállodában. Gyermekek gondozását, nevelését is vállalná bentlakással. Simon Etelka, H-1133 Budapest, Kárpát utca 13 / 15.

RÁTH MÁRTA, hites fordító és tolmács, magyar-német és német-magyar fordításokat vállal. Elfriedenstr. 41, 8000 München 82. Telefon: (0 89) 4 39 53 83

Kiadóhivatalunknál kapható könyvek:

- Lourdes-i zarándokkönyv (dr. Szabó József összeállítás) 7.— DM
 - Lourdes — Bernadett nyomdokain (kb. 140 színes kép) 25.— DM
 - Videokazetta — Lourdes (magyarul, 50 perces, VHS, PAL) 50.— DM
 - Közi Horváth József: Mindszenty bíboros. Zsebkiadás. 4.— US \$ 6.— DM
 - Az irodalom világa. Irodalomelméleti alapvetés, 100-nál több versillusztrációval, kb. 300 oldal, vászonkötésben. 10.— US \$ 15.— DM
 - Patrona Hungariae, színes zománcképlvény 3.— DM
- Szállításhoz + portó költséget számítunk.

Megrendelhető:
Ungarische Katholische Delegatur
ÉLETÜNK kiadóhivatala
Landwehrstr. 66, D-8000 München 2

Töltse szabadságát saját nyaralójában a Balatonnál!

- Ingatlanforgalmi irodánk gyors, megbízható ügyintézkést vállal:
 - ☉ telkek, parasztházak, nyaralók adás-vétele;
 - ☉ tervezés, építés, karbantartás.
- Keresünk külföldi ingatlanforgalmi irodákat is, együttműködés céljából.
- Kérjen információt: PARCELLA BT
H-8360 Keszthely, Kossuth Lajos u. 25,
Tel./Fax: (0036)92 74 512.

K A P H A T Ó

a történelmi Magyarország színes térképe, az ország és a vármegyék címeivel, plasztikkal védett kartonon, 22x32 cm nagyságban, postaköltséggel együtt, ára: 20.— \$, a következő címen: MAGYAR NAPLO, P.O.Box 822, Daytona Beach, FL 32115, USA

V I D E O F I L M

a Szentatya magyarországi látogatásáról kapható. 2 órás, nagyon szép színes műsor, ára: 35.— \$, bármilyen színtémben.

Ugyancsak kapható Central Florida magyar fesztiváljainak műsora, sok zenével és táncszámokkal. Ára: 23.— \$ portóköltséggel együtt. Rendelését azonnal postázzuk. Címünk: MAGYAR NAPLO, P.O.Box 822, Daytona Beach, FL 32115, USA.

Fonyódliget, Erkel utca 7, kiadó 6 személyes összkomfortos, telefonos villa, naponta 100.— DM. ☎ 0036 84 60 524, Borok Albert.

Jómegjelenésű 165 cm magas, kellemes, jó természetű bíró, ápolat, modern, 68 éves jó háziasszony keres egy hasonló korban lévő minden szenvedélytől mentes, rendezett anyaggal rendelkező, őszinte, jókínézésű, fiatalos, sportos, kellemes úr társaságát. Tartós őszinte barátságot és kapcsolatot képelek el. Jelige: „Özvegy”.

Értelmiségi, 60-as, Svájcban élő férfi keresi korban hozzáillő hölgy ismeretségét barátság vagy vé. házasság céljából. Jelige: „Bátorság”.

Megjelent! Gaál Zoltán: Rábaköz és Burgenland c. könyve Nyugat-Magyarország és Kelet-Ausztria városainak és vidékeinek ismertetésével. Ára: 15.— DM. Megrendelhető: H-9024 Győr, Baross Gábor út 81, (Autor és Könyvkiadó).

RUPP LÁSZLÓ hites törvényszéki fordító, vállal fordításokat magyarról németre és németről magyarra. Goethestraße 32, 8000 München 2.

MAGYAR NYELVŰ VIDEÓK, ADÁMFI, Pf. 29, D-5100 Aachen, ☎ (0241) 17 33 55.

Magyarországra közvetítést vállal ingatlanok vételére, adására BOND - 3 Kft., H-9730 Kőszeg, Postafiók 77, Várkör 69. ☎ (94) 60 238, Telex: 037-376.

MAGYAR SZENTMISÉK BÉCSBEN

Bécsben minden vásár- és ünnepnap van magyar nyelvű szentmise, mindig 10.30 órakor, a Német Lovagrend, árpádházi Szent Erzsébetről elnevezett templomban. Első kerület, Singerstr. 7 szám, (Deutsch-Ordenskirche).

A Bécsbe látogató magyarokat szívesen várjuk. A templom bejárati ajtaja a kapun belül jobbra!

Hegyi György lelkész

MAGYAR SZENTMISÉK GRÁCBAN

Grácban a hónap első vasárnapja kivételével minden vasárnap és ünnepnap tartunk magyar nyelvű szentmisét, délelőtt 10 órakor a Szentháromság templomban, Schloßbergplatz (a Kastner Öhler áruház közelében), melyre a Grácban és Stájerországban élő és ide látogató magyarokat szeretettel hívja és várja P. Nyers János lelkész

A HIRDETÉSEK SZÖVEGÉRT, STÍLUSÁÉRT A SZERKESZTŐSÉG NEM FELEL!

ÉLETÜNK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Magyar Katolikus Főlelkészeg
Landwehrstraße 66 • 8000 München 2
Telefon: (0 89) 5 32 82 88
Telefax: (0 89) 5 32 82 45
Felelős Kiadó:
a Magyar Katolikus Főlelkészeg
Főszerkesztő: P. Szőke János.
Felelős szerkesztő:
Fejős Ottó.

Kedaktion und Herausgeber:
Ungarische Katholische Delegatur
Landwehrstraße 66 • 8000 München 2
Telefon: (0 89) 5 32 82 88
Telefax: (0 89) 5 32 82 45
Chefredakteur: P. János Szőke.
Verantw. Redakteur:
Ottó Fejős.

Abonnement: DM 25.— pro Jahr und nach Übersee mit Luftpost DM 40.—

ELŐFIZETÉS:

Az Életünket a helyi magyar lelkészek terjesztik, ők küldik szét és náluk is kell előfizetni!

Tengerentúlra, vagy ahol nincs magyar lelkész, oda a kiadóhivatal küldi az újságot.
1 példány ára: 2.50 DM.

Előfizetési ár egy évre DM 25.— vagy ennek megfelelő valuta.
Tengerentúlra légipostával DM 40.—
Lapzártá minden hónap 15-én
Hirdetéseket csak 15-ig fogadunk el.

Postgiroamt München:
Konto-Nr. 606 50-803 - BLZ 700 100 80
Kath. Ungarn-Seelsorge, Sonderkonto
Erscheint 11mal im Jahr.
Druck: Danubia Druckerei GmbH-
Ferchenbachstr. 38 - 8000 München 50

Beilagenhinweis: zu dieser Auflage liegt zeitweise ein RUNDSCHREIBEN bei.
A kiadványhoz körlevelet mellékelünk.

ELŐFIZETŐINK ÉS HIRDETŐINK FIGYELMÉBE!

Befizetéseket, átutalásokat nem bankkontra, hanem postacsekkenként kérünk: Kath. Ungarn-Seelsorge München, — Sonderkonto: Postgiroamt München, Konto-Nr.: 606 50-803.

HIRDESSZEN AZ ÉLETÜNKBEN!

- Hirdetési díjak 1990. október 1-től:
 - Apró-, hozzássági-, általános hirdetés ára soronként (kb. 40 betű) DM 6.—
 - Jellege portóval DM 6.—
 - Külön kívánságokat esetenként árazunk. Újlelt hirdetések soronként DM 9.—
 - Nagybetűs (kétsoros) sor DM 18.—
 - Keretben megkezdett 5 cm-ként DM 12.—
 - Kéthasábos hirdetés az összeg kétszerese. Egymásután háromszori hirdetés esetén 10 százalékos kedvezmény.
 - Egymásután hatszori hirdetés esetén 20 százalékos kedvezmény.
 - Egy évi hirdetés esetén 25% kedvezmény.
- Hirdetéseket határideje minden hónap 15-e befizetve!

A névvel megjelölt cikkek nem minden esetben felelnek meg a szerkesztőség véleményének. — Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.

Hivatalos órák a hirdetésekkel kapcsolatban: hétfőtől — péntekig, 10.00 — 15.00 óra között.

Kérjük kedves olvasóinkat, hogy csak ez időben érdeklődjének telefonon.

AMERIKAI ÉS KANADAI ELŐFIZETŐINK FIGYELMÉBE!

Az ÉLETÜNK előfizethető terjesztőnkél: Joseph D A N I, Deer Valley, P.O.Box 43126, Calgary, Alta T 2 J 7 A 7, Canada.

A címére küldött csekken feltüntetendő: „É L E T Ü N K”. Kérjük szíveskedjenek a fenti címre, n e M ű n c h e n b e küldeni a csekkeket. Itt egyenkénti beváltásnál a 40.— DM-ből 8.— DM-et levonnak a bankban. Előfizetési díj egy évre 17.— US \$ + 13.— US \$ portó. A lapot továbbra is Münchenből postázzuk.

DIÓSZEGHY TIBOR, hites tolmács és fordító, magyar-német és német-magyar, valamint fordítói szolgálat hitelesítéssel minden más nyelvetülően. Németországban felvilágosítás hétköznapi problémák esetén. D-4040 Neuss 1, Daimlerstr. 249. ☎ (02131) 54 13 17.

HIRDETŐINK FIGYELMÉBE!

Hirdetéseket csak a hirdetési díj befizetése után tudunk közölni!

70 km-re Bécstől, Sopron belvárosában a várkerületen műemléki környezetben osztrák minőségi kivitelezésben lakásokat, üzlethelyiségeket, irodákat építünk, 1993 májusi átadásal. Fogláló lefizetése mellett (jelentkezési sorrendben) leendő vásárlóinkkal előszerződéskötünk. További felvilágosítás: Firma MAS-SIVBAU GmbH, Pötschingstr. 1, A-7032 Sigleß, Huszti József, ☎ (0043) 2236 64 180 vagy (0043) 2626 65 879.

BALETT
MODERN / Graham
GYMNASTIK
FÜR KINDER

DANCE SCHOOL STUTTGART

JAZZ DANCE
CHARAKTERTANZ
AKROBATIK
UND ERWACHSENE

Akademische Ausbildung für Bühnentanz
Direktor M. G. Nagy
DANCE SCHOOL STUTTGART, 7000 Stuttgart 40 (Freiberg)
Adalbert-Stifter-Straße 101, Telefon:(0711) 84 51 73, 84 06 64

A MAGNUS GmbH mint az OTP-ÍKKA németországi főképviselete ezúton közli az ÉLETÜNK olvasóival, hogy forintátutalások, valamint Márka-átutalások privát devizaszámlákra, továbbra is lehetségesek.

A befizetéseket kérjük a következő számlára küldeni:
MAGNUS GmbH. Postgiro Frankfurt / M. Kto.-Nr. 110 91-604 BLZ 500 100 60

Továbbá közöljük, hogy a MAGNUS GmbH a magyarországi társvállalatát a REAL Kft-t 98 %-os tulajdonba átvette — és Budapesten saját tulajdonú irodát rendezett be. A REAL Kft főtevékenysége a magyarországi ingatlanközvetítés és vegyesvállalati tanácsadás. Ingatlanvásárlási és befektetési kérdésben forduljon bizalommal hozzánk.

— KÉRJE RÉSZLETES AJÁNLATUNKAT! —

MAGNUS GmbH
6072 Dreieich - Offenthal
Postfach: 60 11 02
Telefon: (060 74) 6 70 66
TELEFAX: 060 74 - 670 69

GENERALAGENTUR der Landessparkassen BUDAPEST/UNGARN